އަދަދު 03، ޝަޢުބާން 1432 | ޖުލައި 2011

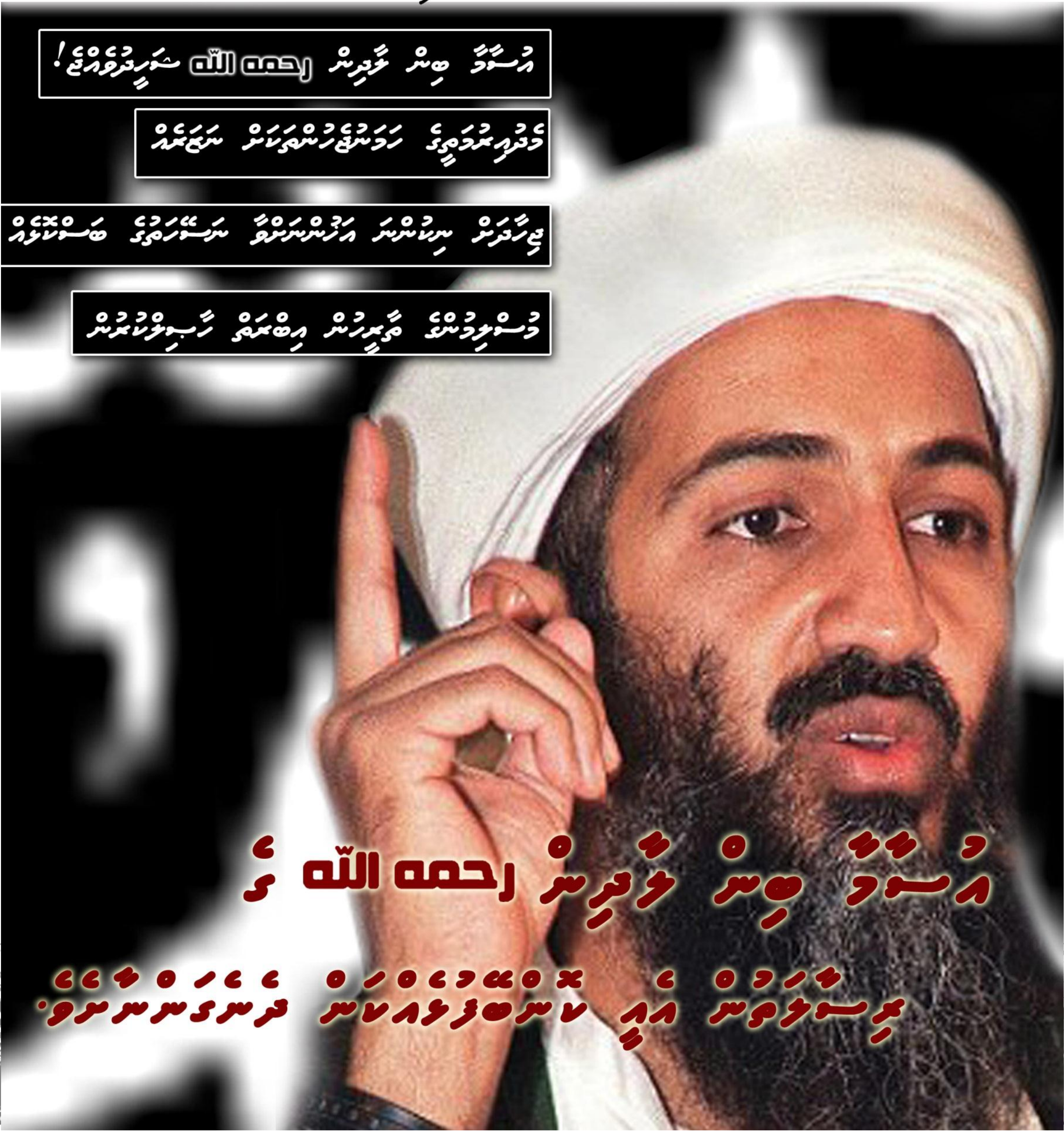

އުސާމާ ބިން ލާދިން رحمه الله ޝަހީދުވެއްޖެ!

ގުދުރަތުގައިވާ ހަމަޖެހުންތަކަށް ނަޒަރެއް

ޖިހާދަށް ނިކުންނަ އަޚުންނަށްވާ ނަޞޭޙަތުގެ ބަސްކޮޅެއް

މުސްލިމުންގެ ތާރީޚުން އިބްރަތް ހާސިލްކުރުން

އުސާމާ ބިން ލާދިން رحمه الله ގެ

ޝަހާދަތުން އެއީ ކޮންބޭފުޅެއްކަން ދެނެގަންނާނެވެ.

ފިހުރިސްތު

3

އިސްރާއީލުގެ ޖާސޫސުންނާއި ދިވެހިންނާއި އޮންނަ ގުޅުން 03

ޖިހާދަށް ނިކުންނަ އަޚުންނަށާ ނަސޭހަތުގެ ބަސްކޮޅެއް 06

އިސްލާމްދީނާއި ޑިމޮކްރަސީ 10

ރަސޫލާ (ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް) ގެ މައްޗަށް

ޞަލަވާތް ކިޔުމުގެ މާތްކަން 12

މެދުއިރުމަތީގެ ހަމަނުޖެހުންތަކަށް ނަޒަރެއް 14

އުސާމާ ބިން ލާދިން (ރަޙިމަހުﷲ) ޝަހީދުވެއްޖެ! 21

މުސްލިމުންގެ މާޒީން އިބްރަތް ހާސިލްކުރުން 24

އުސާމާ ބިން ލާދިން (ރަޙިމަހުﷲ) ގެ ރިސާލަތުން

އެކަކާގެ ޒާން ދެނެގަންނާތޯ 26

ޝަހީދުން މަރުގެ ޙަޤީގަތާއި ރަމަޟާން މަހަށް ތައްޔާރުވުން 31

21

6

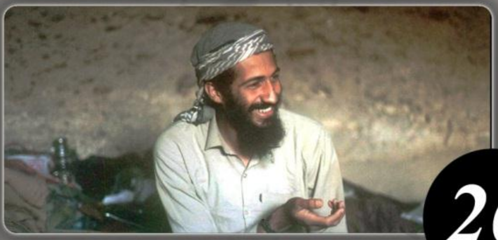
26

14

24

ހަދިޔާގެ ބަސް

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبي بعده, أما بعد:

ކުރިބަހި މަޖައްލާގެ ތިންވަނަ އަދަދަށް އަންނާ ކިޔުންތެރިންނަށް މަރުޙަބާ! މިއީ ތޫބާފޮތި ކިޔުންތެރިން މި މަޖައްލާއަށް ބަރަކާތް ޝައުޤުވެރިކަމާއިއެކު އަންނާ ކިޔުންތެރިންނަށް ޝުކުރު އަދާކުރަނީ ކުރިބަހީގެ އަންނާއަށް ކިޔުންތެރިންނާއި އަލްބުޝްރާގެ އަންނާއަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ތާއީދުންނެވެ. ދީނީ މިފަދަ ލިޔުންތަކަށް ކިޔުންތެރިންގެ ޒަރޫރަތު ބަރަކާތް ޝައުޤުވެރިކަން މިއަދުތަކުގައި ދިގުހާސްބަސްމަގުން ކަށަވަރުކަން، މުސްލިމުންގެ ގޮތުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަސްލީ ދުނިޔަލާ "ކުރިބަހި"ގެ އަދު އަދަދުތަކުގެ ދުނިޔޭގެ އުއްމަތަށް اللّٰه ތަޢާލާ އިޚްލާޞްތެރިކަމާއި ކިޔުންތެރިންނަށް ހިތްވަރު ދެއްވާށިއެވެ.

ފޮތްފިލިތަށް ދުވަސްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރުމުން މިއަދު ދިރިހުރުގެ ހިތްވަރުދޭގައި މާތްވެގެންވާ އިސްލާމް ދީނާއި އަދި އުމްމަތުގެ ކުރިބަހި ކަމުގައިވާ ޝަރީޢަތް ގެނައި ދެކެ ޢަމަލު ތަރައްޤީއާއި ތަރަދު އިތުރުކުރުވަމެވެ. އަދި ތާއީދާއި ދީނީ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރު ކުރުވަމެވެ.

އަޅުގަނޑުމެންގެ ދުޢާއަކީ މިމަޖައްލާގެ ސަފަހާތް މިއީ ތޫބާފޮތި ކިޔުންތެރިންނާއި އިސްލާމީ އުއްމަތަށް ހެޔޮބަދަލުތަކާއި ހެއްދެވުން اللّٰه ތަޢާލާ ގެބުލުކުރައްވާށިއެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އިޚްލާޞްތެރިކަން މިންވަރުކުރައްވާށިއެވެ. އަދި އިސްލާމީދީނުގެ ކުރިބަހިއާއި ގުޅުން ދެފުށް ކާމިޔާބުކަން އަންނާނަމަ، މުސްލިމުންނާއި އިނގޭންނަށްވެސް ހެޔޮ ފަސޭހަ ލައްވާށިއެވެ.

** އެޑިޓަރ **

އިސްރާއީލުގެ އަނިޔާވެރިކަން

އިސްރާއީލަކީ ކާނބަޑުއްޔަކަން އަދި އުމުރުންގެ މަޒުސަވަރަކީ ކާބައިކަން ނޫގޮސް ދިވެއްސަކަ ހުރުން އެއީ މައްސަލައެކެވެ. އެހެނީ ސަލާމަ ޖަސްނޑު އިސްލާމީ މުޖުތަމަޢުއްގެ ބަހަކަން އަދުއްވުންނާއި، ތަރުބަމްތެރިން ނުނގެންވާނީ މައްސަވަރައަކަން ނުނުތޯއްވެ. އެއީ މުސްލިމުންގެ އެންމެ ބޮޑު އަދުއްވު އިސްތިސްވާސް ނޫނުގެ ބުނުން ތަދަކަލުކަވެ. ދޫގެއްތޯއްވެ؟ މުދުކުނިމުއްސުކީ މުސްލިމުންގެ ބޮޑަށް ބޮންއަގައި، ތަދަސްތީނުގެ އަހުންނާއި އުފުލިން ހައްތަރުކޮށް ބޮޑުދީ އަނިޔާތަކައްދީ ހަދަމުންދާއިރުވެސް އުކަންތަގައް ނޫނުގޮސް ހަމަ ތަހުދީއަކަށެވެ. އެހެން މުސްލިމުންނަކީ އަހްވަތަދު އަހެނުގެ އަހުންކަމުގެއިވާ ހިނދު އުއަހުންގެ ދަތިތަކުއް ކިޔުވައިދިނުމުގައި ދުމިތިބަން ތުރާ ބަޔަކެވެ.

ހުކުރު ދުވަހުއްގެ ވަޢުޡުއްގައި އިސްރާއީލު ސިފައިން ފަލަސްތީނުގެ ގައަކަށްވަދު ޢުމަރު ހަވާސްމި ކިޔާ ޢާންމު ތަޢުއީތަކު ޝަހީދުކާންތާފައިވެސް ވަރަން އަނިޔާކުރުމަށް ތުރަ ނާރާގެ ބޮޑަން 13 ފަހަރުބަޖަހައެވެ. "ގޮތްގަނޑެކަން 60 ހަކަން ސިފައިން

އަހަރުމެންގެ ގޯތިތެރެއަށްވަނީ ފަތިހު، އުމުރުން ވަންއިރު އަހަރުންގެ ރިހާވީތަން، ސިފައިންގެ އުކާކަތައިސް އަހަރުންގެ އަނގަމަތީ އަތްއެޅި، ދުންއެހެން ބައްކަ ދިތައް އަހަރުންގެ ބަލި ފިރިމާ ނިދާފައިއޮތްވާ އާނާގެކޮޅަރިއަން، ގޮސް

އާނާގެ ބޮލަށް ބަޔިޖަހައި އާނާ ގޮތުފުކަށްދި..." އުމަރުގެއަންހެނުން ރޮއްރޮއްފައި ކިޔައިދިނެވެ. ކޮންމެ ދުވަހެއްވެސް ނިމިގެންދަނީ މިކަހަލަ ކިތަންމެ ކިތަންމެ ހަބަރުތަކަކާކުންނެވެ.

އަދި ފަލަސްތީނުގެ ގޮތަކަށްވެދު ޖަރީސްޓް އިސްރާއީލުންދަނީ އަށްހުރުންނާއި ކުޅެކުރިންވެސް ވަގަށްނަގަމުންނެވެ. އެގޮތުން އެއްރޯއެއްގައި ފަލަސްތީނުގެ އަވަރަކުން 150 އަށްވުރެ ގިނަ އަށްހުރުންނާއި ކުޅެކުރިން އިސްރާއީލުންވަނީ ވަގަށްނަގައި ހެއްދަވު ކާރުފައެވެ. އެއީ ގޮތްގަނޑެކަން އެއަވަރުގެ އެންމެރުންނެވެ. ކިއުވަތޮބިރިކަން ފޮރިގަތީ ކިތައްކިތަތް

އުޅުމުންނެއްގެތޮއްވެ!!! މިހުރިހާ ކަމަކީވެސް މުސްލިމުންނަށް ވީތީ އިސްލާމްދީނަށް ނިސްބަތްވީތީ އެބައިމީހުންނަށް ދެމުންގެންދާ އަނިޔާ ތަކެވެ. މިކަހަލަ ކިތަންމެކަމެކެވެ. މިކަންތައް ނޫޅެނީ ޔަހޫދީގެ ފެށުމުގައި ނުވާ މިކަހަކަން އިލްމުވެރިން ކަންފަސް ނުވާ މިހަކަށާވެ.

އިޖްތިމާޢީ އިސްތިޢުމާރީން ތާއްޤީގައި ހިންގާ ހަންފޮޅުން (ފިތުފިގެންނާ) ތަކުގެ ތޮށްއިން

ދިރާސީކަމާއި އާމާތުރިކަން ދަތުކަރެގެން އިންސާނިއްޔަތު ކިޔައި ދަފަދަތްކަމުން މުސްލިމުންގެ ބިންތަކަށް އަރަމުން އަންނަ އިޖްތިމާ މިހުންނަކީ އެތަށް ބައިވަރު އަނިޔާވެރިކަމެއް ފުރުކާތުދީނުމުގެ ނަމުގައި މުސްލިމުންގެ ބިންތަކަށް އަރަށް ބައްޓަވެ. ދެން ތައްޖިއަށްވެސް ހިތްޕާބަހަށް މަސައްކަތްކޮށްދެ ޚުދު ހޮއްސަ ޖަކަޖުންތަކެއްގެ ސިފައިގައި، އިޖްތިމާން ވަޒާރާތަކާ ދިވެހި ސަރުކާރާއި ގުޅިގެން އެބައިމީހުންވެސް އައިސް މަސައްކަތް ފަށާފައެވެ.

ނަމަވެސް الله ތަޢާލާގެ ރަޙުމަތުން އެބައިމީހުން ވަނީ ގޮތުގަނޑެކަން މިބިމުން ފަސްސާލެވިފައެވެ. ދިވެހިން އެކަމަށް ގަނޑެކަށްވެގެން ނިކުމެ ކުރި

މަސައްކަތުގައި މުޖާހަދާތަކާއި ކުރިމަތިލާން ޖެހުނެވެ. އަދި ފުރިކަން ހިންގާ ޕާޓީ ޖަމާޢަތައި އެހެން ހުރި ޕާޓީތަކާއި ޖަމުޢިއްޔާތަށް ގުޅިގެން ހިންގަމުން ގެންދިޔަ ހަރަކާތްތަކުގައި ރައްޔިތުންގެ އަޑުތައް އިޖްތިމާޢަށް ވަޒާރާތަކި ދިވެހި ސަރުކާރާއި ހަމައަށް ފޮނުވަން ޖެހުނީވެސް ގަދަކަމުންނެވެ. އެތައް ރައްޔިތުންގެ މަތިން ރައްޔިތުން އަޑުގަދަ ކުރިއިރުވެސް ފުރިހަމައަކަށް ރައްޔިތުން ނިކުންނަކަމެއްވެސް ނުދެއެވެ. ދަމަފިރިންގެ ދޮޅުދުގެ ސިއްރު ހިފަހައްޓާގޮތަށް މިސަރުކާރުގެ ފިރިހެނުގެ ސިއްރުތަށް ފަދައިން އިޖްތިމާޢީ ސިއްރުތަށް ހިފަހައްޓަމުން ގެންދިޔައެވެ. ދިވެހި ރައްޔިތުން އިޖްތިމާޢީ ބޭނުމެއް ނޫނީ ބުނާ އިދުވެސް ސަރުކާރަކަށް މުހިއްމީ ރައްޔިތުންނަށް ވުރެ އިޖްތިމާޢީވެ. އެހެނީ އެއީ ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ފުރިކަމުން އިޖްތިމާޢީ އިސްތިޢުމާރީންނެވެ.

ދުން ފެންމަތިވެގެންދިޔައީ އިޒްރޭލާއި އެކު ގާތްގުޅުން ބަދަހިކުރުމުގެ ސިފައިސިފައިވެއެވެ. އެއްގޮތަކުން ނުވިޔަސް، އަނެއްގޮތް އިޒްރޭލާއި ކުރުމުގެ ޝައުޤުގެ ދަރުން ކުރިއަށް ގެންދިޔަ

ކަހަލަކަމެވެ. ފުރަތަމަ ސިޔާސަތުން ފެށި މި ހަރަކާތްތަކަށް މިހާރު މިވަނީ ފުރިގައި އެންމެންގެ ކުރިމަތީގައި ކުރަންފަރާތްވެއެވެ. ވާނީވެސް އެހެންކަމެވެ. "މަގު ފިޔަވައި" ގެ ވާހަކަ އާންމުންނަށް ތަފާސްކުރުމުން ދުން ތަދުއްޔަތެވެ. އަންހެންނުންނަމަ ހާސާގެ ނުބައިތަކުގައި ވާނީ އިތުރަށް ހަމަހުޅުވުނެވެ. އެހެނަސް އިޒްރޭލާއި އެކު އެމްޑީޕީ ސަރުކާރުން މިބާއްވަމުންދާ ޖެހޭގެ ގުޅުމަށް ސަރުކާރުއިން ކޮމިޝަން ހަދާފައިވާ އަދާލަތު ޕާޓީއިންވެސް ތާއީދު ކުރާ ކަމަކަށް ނުވެއެވެ. އެގޮތުން އިޒްރޭލުގެ ފުތަހިޖިހަކަން ދިވެހި ކުޑަ ސަރުކާރުން ހުއްދަދޭން އުޅޭތީ އެކަމާއި ބޮޑު ގޮތުންވެސް އަދާލަތު ޖާރީކުރިންވަނީ ނުރުހުން ފަރުކާން، އިޒްރޭލުގެ އެއްވެސް އެއާރލައިނެއްކަން، އިޒްރޭލާއި ދިވެހިރާއްޖެއާއި ދެމެދުގައި ދެމެދުވާ ފަތުރުވެރިކަން ހިންގުން ސަރުކާރުން ވަކިވާނީ ދުވަސް ކުރުގައި އެދޭގެ މަޝްވަރާ މަޖިލީހުން ނިންމަވައިފައިވާކަން

އިޒްރޭލާއިންކަމުގެ ފަރުމާ ފަނަރަ މީޑިއާ. ؁ޖުމްހޫރިއްޔާ
ޤާނޫނީ ގޮތުން ކަނޑައެޅިފައި ވާ ބިމުގެ ސަރަހައްދުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެއާޕޯޓަކަށް އަރާފައިވާ ސަރުކާރުން ދިވެހިކުރާ އެޅޭ ޒިޔާރަތަށް ވެސް ވަނީ ފަރުމާނޫދު ޕާކު ކުރަމުން.

ނަޝީދުގެ ސަރުކާރުން އިޒްރޭލާއި ސިޔާސީ ގުޅުން ބާއްވަން ފަށައިގަތް ފުރަތަމަ ފަހަރުގެ ސަޢުދީ ވަފުދު ނިސްބަތްވާ ދިވެހި މީހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހި މީހުން މޫލް ދިވެހި ރާއްޖެއަށް ދަތުރު ކުރުމަށް ދަބޫތަށް ހުއްދަ ދީފައިވާކަމެވެ. ⁽²⁾ ސިޔާސީ ފުރުޞަތު އިޒްރޭލުއަށް ސިފައިސް ގުޅުން ފޮނުވި ކުރިމަތިލާފައި މިބައިމީހުން މިރޮގި މަސަތްކަތަކާ ރިސާލަތުން ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދިނުމަށް ކަމެއް ދެއްވާފައިވާއިރު، ދާރުލް ފުދޭފޭ އަރާގެ ސަތޭކަ މިލިއަނެއްހާ ފަހަރު މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދާ ދަރަޖައެވެ.

ފޮޓޯފާހި ޖަރީމާއަށް ސާބިތުވީ! ހަމަހިމަނާ، ފިތުނަ ފެތުރުމާއި ގާތް އެއްބަސްވުމަކީ ގޮތުން ހަލާކަށް ދެއްވިޔަ ސަރުކާރުގެ ސިޔާސީ ފޮށިގަނޑު، އެއީ މަރުވާއި ތަޢާރުފްކޮށް ސަލާމަތްކުރުން ރާއްޖޭގެ ޢިލްމީ ދެކެވި ދިރިއުޅުން ހަމަހަނގު ފަހިކުރުމަށް އަސަރާ ކުރާނެ ސަރުކާރުގެ ނަގާފައިވާ ޝަރީޢަތެވެ. ވީމާ ރަށްރަށުގެ ދަރިން ގޮތުން ފުރިހަމަ ދެމެހެއްޓުމަކީ ދީނީ ފަރުޟެކެވެ. ސިޔާސަތު މަނާކުރުމުގެ ސިޔާސަތުގެ ދުވަސްތަކުގައި އެއް މަސައްކަތެއް ކުރާށެވެ. ނިމުނީ.

---

1 http://adhaalath.org.mv
2 http://www.mfa.gov.il

{ޤުރުބާނީގެ ދެވަނަ އަދަދާއި ގުޅޭ...}

ޖަސޫރައިގެއްޓާއި އުނދަގޫތަކާއި ކުރިމަތިވުން:

ޢަތުއްވުންގެ ކިބައިން ޝަރީޢަތީވާ ދަލީލުތަކަށް ނުވަތަ (اللهއަށް ނުކިޔަމަންތެރިކަމުގެ މަގެއް (އެބަހީ: ޝިރުކެއް ކުރުމަށް) ޖަސޫރަވެގެންވާހިނދެއްގައި އެކަމުން ދުރުވެގަން، (ކެތްތެރިކަމުގައި) ދެމިހުރުން ހިފެހެއްޓުމަކީ ފަރުޟުއިންނެވެ. އެހެނީ ކެތްތެރިކަމަކީ، الله (سبحانه وتعالى) އަށް ކިޔަމަންތެރިވުމުގައި، އެކިޔުޅޭ އަޛާބުތަކުތަކަށް ބޯނުބަލުމުގައި އަދި އެކިޔުޅޭ ނަފްސާނީޚާއިޝް ކަންކަމުން ދުރުވެގަތުމުގައި ކެތްތެރިވުމެވެ. އަދި މިފަދަގައި ޝަރީޢަތް ދިޔުމުގައި ދިމާވާ އިމްތިޙާންތަކަށް ކެތްތެރިވުމެވެ. ހަނދުމަކީ ތަކުގައި ޖާމިޢާޤް ލިބުމުގެ އަސްލު ބޭނު ސަލަފުންތަކުގެ ތެރޭގައި ހިފުނުޓާ ކެތްތެރިކަމާއި ތަޤުވާ ކަން ހަނދާންކުރާނެވެ. މިއީ، މި ދަތިފެތުނާ މަގުގައި ހިނގުމު އެންމެފާ ބާވަތު ސަލަފުށްގެން ސިލްސިލާލެވެ. އެހެންކަމުން ތިބާގެ ފަސްޖަހާ ދައްވެ ކުރު އެބައިމުހުނގެ މަންޒިލް ކަމަށް ވާނަމަ، މިމަގުގައި ތިބާގެ އެންމެ ގާތް އެކުވެރިޔަކީ މިސްރަތުއްކަމަށް ހަދާނެވެ.

މީގެ އިތުރުން ދުޢާކުރުންގެ ތެރެއިން ތިބާގެ އަޒުންގެ ކިބައިންވެސް ޝަރީޢަތީވާ ދަލީލަކަށް އެމީހަކު ކެތްތެރިވާން ޖެހޭނެކަންވެސް ހަނދާންކުރަންވާނެއެވެ. އެހެނީ ދުޢާކުރުންގެ ތެރޭގައިވެސް ރިވެތި އަޚްލާޤީ ޖިހާދުއިންވާ ނުވަތަ އެންމެ ފުރިހަމަ ހިތުއަތު ޖިހާދުއިންވާ މީހުންނާއި، ޚާލިޤާ މީހުންވެސް އުޅޭނެއެވެ. ތިބާގެ މުދާ ވަގަން ނަގެވި، ނުވަތަ ތިބާއަށް އަނިޔާވެރިވާ ތަން ވެސް އަތުވެދާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން އެކަކު އަނބަކަކީ ގެދޮރުގައި ތަކުލީފުތަކާ ތަން ވެސް އަތުވެދާނެއެވެ. އެހެންކަމުން މި ކުރިޔާ ކަމަކަށް ތިބާ ކެތްތެރިވާން ޖެހޭނެއެވެ. އަދި "ތިމަންނަމެން މިފަދަ ކަންތަކެއްތަކާ ތަޖުރިބާކުރުވާނަން އެންމެހި ކަމަކީ ތީ" ބުން މައިދާނުން ވަކިވެގެން ނުވާނެއެވެ. އެފަދައިން ކަންތައް ކޮންކިޔަމަ، އެންމެ ފުރަތަމަ ތިބާ އެ ތަނަށް ދިޔަ އަސްލު މަޤްސަދު އަލްއޫނީއެވެ. ތިބާ އެތަނަށް ދިޔައީ الله (سبحانه وتعالى) ގެ ކަލިމަތުލް އެންމެ މަތިވެރިކޮށްދެއްވުމަށެވެ. الله (سبحانه وتعالى) ގެ ކަލިމަތުލް މަތިވެރިކުރުމަށްޓަކައި ކުރާ ޙަރަކާތް "ސަބީލި ޤިތާލަކީ" ޖިހާދެވެ. އާއެކެވެ. އަހަރެންގެ އަޚުންނަން (ޖިހާދުގެ މައިދާނުގައި) އަހަރެން އިންޒާރުކުރަމެވެ. މިއަދުވެސް އާ ބޭނުމެ

ކަންތައްތައް ވެސް މުޖާހިދުންގެ ސަފުތަކުގެ ތެރެއިން ދިމާވެދާނެއެވެ. އެހެނީ އެބައިމީހުންނަކީ ވެސް އިންސާނުންނެވެ. އަދި ދީނުގެ އެންމެ އަސާސީ ކަންތައްތައްވެސް ނުދަންނަ އެހީތެރިވާނެއެވެ. އެހެނަސް (ކޮންމެ ގޮތެއްވިޔަސް) ކުށްތެރިވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ކަމެއް، ހުރަހަކަށް ހަދައިގެން، އެނބުރި ނާންނާނެވެ. އެހެނީ އެއީ اللّٰه (سبحانه وتعالى) ގެ ހަޟްރަތުގައި މަޤްބޫލު

”މިބާގެ އަޚުލާޤީ އަނިޔާވެރިޔަކު ކަމުގައިވިޔަސް... اللّٰه (سبحانه وتعالى) އަށް ޓަކައި (މަޢާފުކުރެއްވުން) ނަސޭހަތްތެރި ދީގެން ޤުރުބާން އެހީތެރިވާނެއެވެ.“ ބަޖީ ޢަޒީޒް:

ބައެއްކަމަކުންވެސް ވާނެއެވެ. {އެބައިމީހުން އެތަނަށް އައައި ހަމައެކަނި ސަބަބަކީ އުންމަތާއިމެދު ރަޙުމްވާތީ ކަމަށް ވާނެއެވެ.} މީގެ އިތުރުން މިބާއަށް ދުޝްމަނާ ވެސް ދިމާވެދާނެއެވެ. މިބާކަމުގައި މިބާގެ ވާޖިބު މިބާ އަދާކުރާނެއެވެ. އެއީ ޤުރުބާނީކަމުން އަދުރުކުރާމީ، މުސްކަރާތް ނަހިކުރުމެވެ. މިބާގެ އަޚުލާޤީ އަނިޔާވެރިޔަކު ކަމުގައިވިޔަސް ނުވަތަ އަނިޔާ ދީބާ މިހަކު ކަމުގައި ވިޔަސް، اللّٰه (سبحانه وتعالى) އަށް ޓަކައި ނަސޭހަތްތެރި ދީގެން ޤުރުބާން ބުޒުރައް ނޫނެވެ. އެއީ މިބާގެ އަމީރުންގެ ފުރުން ކުރު ބަޔާން (ބަހާނާ ސާފުވެގެންވާ ކުރު) ފުރިއްޖައުމަން ދާންދަނެވެ. އެފަދަ ބާރަކޮށްގައިވެސް މިބާގެ މަތިން ޖިހާދުގެ ފަރުމާ ކުރިއެގެން ނުދާނެއެވެ. އެހެން ޖަމާޢަތްތައް ހާދަނެވެ. އެހެނީ ބައެއް ބައިގަނޑެއް ނޫނަސް އެއްވެސް ދުވަސްވަރެއް ނުދާނެއެވެ. އެފަދަ ޖަމާޢަތެއް ނުފެނިއްޖެނަމަ، މިބާ އެކަނި ނަމަވެސް ހަނގުރާމަކުރާނެއެވެ. ”މިބާގެ އަމީރު

ނަފުސުގެ މައްޗަށް ގެނުވި ތިބާއަށް ތަކުލީފު ގެއްސުވިގެންނެއް ނުވެއެވެ." (ނިސާ: 84)

އެހެންކަމުން އިސްލާމްދީން ކުރެއްގައި ނޫންކަން ދަންނާނެވެ. އެއާއި ޚިލާފަށް، މުސްލިމުންގެ ތެރެއިންވާ މިހުންނަން ކުރުކުރެވެއެވެ. އަދި ޒާފުވެސް ކުރެއެވެ. އެހެނަސް، އިސްލާމްދީނާއި އެދީނުގެ މަގުބަނދުކަމެއް އެއްސެވުމާ ކަމަކުން ޖާހިލުވެގެންވެއެވެ.

ޢިލްމު ޖާހިލުވެގެންވާކަން ވެސް ދަންނާނެވެ. އަދި ނުބައިކަމެއްގެ ޢިންމާ އުޅުޖާ މީހެއްގެ އެއްބަމުޖުން ޢިލްމު ކަމުޢުވެގެންނެއް ނުވެއެވެ. މިއާއި ޚިލާފަށް އެކުންތަކަކީ އެބައިމީހުންގެ އަމިއްލަ ނަފުސުގެ ކުންތަކަކެވެ. އެހެންކަމުން ތިބާއަށް ވާޖިބުވެގެންވާ ކަންކަން ކުރުމަށް ތިބާ ސަލާމަތްވާނެވެ. އަދި މިއިން (އެބަހީ: މިގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުމުން) ނަޖަރުއްޔާ ޖާހިލުވެގެން ދާނެއެވެ.

ދަންނާނެވެ: އޭރަށް އެއްގޮތްތުން ތަޤާރަތްތަކައްޔާ ތަންތަނަށް އަރުންނާވެ! އެތަޤާރަތްތަކުންވެސް މިފަދަ ނުބައިތަކެއް ތިއަހުންނަން ފުނިދާނެއެވެ. އަދި ތިބާގެ އަމިއްލަ (ތަޤާރަތްތައް) ޒިޔާރަތް ކަންކަންވެސް ފުނިދާނެއެވެ. އެހެންކަމުން ހުރިހާ ބާރަތްގައިވެސް ފުރާނައި ސުންނަތުން އެފަދަ ކަންކަން ކިޔާނެވެ. އެ ދު އުސޫލުގައި

ފުރިހަމަ ހިފަހައްޓާނެވެ. އެއަށް ބަލައުޅުމާއި ޢަމަލުކުރުމަށް ރައްކާތެރިވެވެ. އަދި އެއަށް ދަރުވަތްދޭނެވެ.

އެހެންކަމުން ކަތްތިރީވާނެވެ. އަދި الله (سبحانه وتعالى) ގެންދި ބުނަގެވެ. الله (سبحانه وتعالى) ގެންދި ބުނަގެވެ. މައިދާންގައި ދިމާވާނެ މިރަށްގެތަކާއިމެދު ތިބާއަށް ފުރިހަމައަށް އުނގެނުވިފައި ނުވާނަމަ، ތިބާގެ ބަހާތް ދަތި އުނދަގޫގައި ވަނިކޮށް ތިބާއަށް ފެންނާނެތެވެ. އެހެންކަމުން، އެންމެ ފުރަތަމަ ދުވަހުން ފިނިގެންވެސް ތިބާ މައިދާނަށް ދާ މަޑުޖަވާއި ސަބަބު ހަނދާން ނައްތާނުލާނެވެ. އެއީ (ބާރިލް ގޮތެއްގައި) ތިބާ ފުރަގަސްދީ އެނބުރި ނުދައުމަށްޓަކައެވެ.

އެހެންކަމުން އިސްލާމްދީން ކުރެއްގައި ނޫންކަން ދަންނާނެވެ. އެއާއި ޚިލާފަށް، މުސްލިމުންގެ ތެރެއިންވާ މިހުންނަން ކުރުކުރެވެއެވެ. އަދި ޒާފުވެސް ކުރެއެވެ...

ޢިލްމު ޖާހިލުވެގެންވާކަން ވެސް ދަންނާނެވެ. އަދި އެއްވެސް ނުބައިކަމެއްގެ ޢިންމާ އުޅުޖާ މީހެއްގެ އެއްބަމުޖުން ޢިލްމު ކަމުޢުވެގެންނެއް ނުވެއެވެ. މިއާއި ޚިލާފަށް އެކުންތަކަކީ އެބައިމީހުންގެ އަމިއްލަ ނަފުސުގެ ކުންތަކަކެވެ...

ތަޢާރުފް:

މި ސިފަޔާއި ކުރިން ބުނެވުނު ސިފަ، މިހެއްގެ ކިބައިގައި އެކަމިވެއްޖެނަމަ، އެމީހަކީ ފުރުން ކަރާމާތް ފެނިގެން ދާނެއެވެ. އެމީހަކަށް ދީނީ ޤުދުރަތް ވެރިކަން ލިބިގެން ދާނެއެވެ. އަދި ހަނގުރާމަތަކުގެ ނަސްރު ލިބޭނީ މިމީހުންގެ ސަބަބުންނެވެ. އަހަރެމެންގެ އަދަދު ކިތަންމެ ގިނަ ކުޑައަސްކަމަކުނުވެސް، ބަދުރުގައި ގުނާ ބަޔަކީ މިބައިމީހުންނެވެ. އެހެނީ މިކަމަކީ އަދަދު ތަކުގެ މައްޗަކަށް ބިނާވެގެންވާ އެއްޗެއް ނޫނެވެ. އެހެނަސް ފެންވަރުގެ މައްޗަކަށެވެ. 313 މީހުން މުޅި ދުނިޔެ ސިއްސުވާލިގޮތް ތިބާ ނުދެކެނުހެއްޔެވެ؟ އަދި މިބުނި ބަޔުގެ މައްޗަކަށް ހުކުރު ބާރުޤާތަށް ލިޔަންވެއްޖެނަމަ، މައުސޫބު ދިގުވެގެން ހިނގައިދާނެއެވެ.

އެހެންކަމުން ހަނދުމަ ކުރާށެވެ. އަދި (އިތުރަށްވެސް) ހަނދުމަކުރާށެވެ. އާ މިމަގުގައި ހިނގަމުންދާ އަޚުރާރުވެ: ތިބާ ވަރުގަދަ ކޮށްދިނީ ނުވަތަ ހަނގުރާމައިގައި ނަސްރު ލިބިދިނީ ތިބާގެ ގައިގައި ހުރި މަސްތަކުން ނުވަތަ ލިބިގެންވާ އާލާތްތަކުންނެއް ނޫންކަމެވެ. އެހެނަސް އެއީ ތަޤްވާއާއި ކެތްތެރިކަމާއި އީމާންތެރިކަމުންނެވެ. މި ސިފަތައް ނެތުމުގެ ސަބަބުން ވަރުގަދަ އުމަތް މިހާރު މިމަގުން ނާކާމިޔާބުވެގެން ދިޔަތަން ވަނީ ފެނިފައެވެ. އެހެންކަމުން މި ސިފަތައް އެމީހާގެ ވާހާ ކަރިގައި އެކުވުމުން، ހަރިގަނޑުގެ ބާރުގެ ގޮތުން ނިކަމެތި މުއުމިނުން މީހާވެސް، ވަރުގަދަ 20 ފިރިހުނުންގެ (ބާރާއިހުއްވަރަށް) މަސައްކަތް ކުރާތަން ފެނެއެވެ.

އެހެންކަމުން، މި ދަތުރަށް ތައްޔާރުވުމަށް ޗަކައި އެއްވެސް ކަމެއް ތިބާގެ ކިބައިގައި އިތުރު ކުރަން ބޭނުންނަމަ، ދޭން ތިބާގެ ތަޤްވާއާއި، ކެތްތެރިކަމާއި، އީމާންތެރިކަން އިތުރުކުރުމަން މަސައްކަތް ކުރާށެވެ. އެގޮތަ މީހަކު ހާދަ ކާމިޔާބު ވެއްޖެއެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުންވެސް، މި ސިފަތައް ދިވެއްޖެ މީހެއްނަމަ، އެންމެހާ ކާމިޔާބެއް ޙާޞިލުކޮށްފިއެވެ. އެހެނީ އެގޮތަ މީހުންނަކީ އަނދިރިގައި ނޫރެއް ފަދަ ބައެކެވެ. އަދި އެއީ މަރުވެފައިވާ ބައެއްގެ ތެރޭގައިވާ ދިރުންތިއްބައިދޭ މަސްދަރެވެ.

** ނުނިމު **

ﷲ سبحانه وتعالى މިދުނިޔެއަށް އިންސާނުން ފޮނުއްވިއިރު އެބައިމީހުން އުޅެންވީ ގޮތެއްވެސް އެބައިމީހުންނަށް ބާވައިލައްވާފައިވެއެވެ. އެއަށް ކިޔަނީ ﷲ سبحانه وتعالى ގެ ޝަރީޢަތެވެ. ނުވަތަ އިލާހީ ގާނޫނެވެ. މިކަމަށް އިޝާރާތްކުރައްވައި ﷲ سبحانه وتعالى ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ:

قَالَ ٱهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿١٢٣﴾

މާނައީ: "އެއިލާހު ވަޙީ ކުރެއްވިއެވެ. ތިޔަ ދެކަނބަލުން އެކުގައި ސުވަރުގެއިން (ބިމަށް) ފައިބައިވަޑައިގަންނަވާށެވެ! ތިޔަބައިމީހުންގެ އެއްބަޔަކު އަނެއްބަޔަކާ ޢަދާވަތްތެރިންކަމުގައި ވާ ހާލުގައެވެ. ފަހެ، ތިމަން އިލާހުގެ ހިދާޔަތުން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ތެދުމަގުގެ އަތުވެއްޖެނަމަ، ދެން ތިމަންއިލާހުގެ ތެދުމަގަށް ތަބާވެއްޖެމީހާ (ދަންނާށެވެ!) ފަހެ، އޭނާ މަގުފުރެދިގެންނުދާނެއެވެ. އަދި އަބާއްޖަވެރިއެއް ވެސް ނުވާނެއެވެ." (ސޫރަތު ޠާހާ 123)

މިއާޔަތުގައި އާދަމްގެފާނާއި ޙައްވާގެފާނު ބިންމައްޗަށް ފޭބުމަށް އަންގަވާފައި ވެއެވެ. މިދުނިޔަވީޙަޔާތުގައި އިބިލީސްވެސް ބިމަށް ފޭބުމަށް އަމުރުކުރައްވާފައި ވެއެވެ. ދެން އަންގަވަނީ ތިމަން ﷲ سبحانه وتعالى ގެ ބަސްތަރުމުން ތިޔަބައިމީހުންގެ ގާތަށް އަންނަ ހިދާޔަތްތަކުގައި ހިފަހައްޓައިފި މީހަކު މިދުނިޔެމަތީގައި މަގުފުރެދިގެންނުދާނެއެވެ. އަދި އާޚިރަތްދުވަހު އެއްވެސްކަހަލަ ދަތި އުދަގޫތަކަކާ ކުރިމަތިލާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ. އާދަމްގެފާނު ގޮތުގެކުށެއްވި އިރުވެސް ﷲ سبحانه وتعالى އިރާދަކުރައްވާފައި ވަނީ މިއިންސާނާ ދިރިއުޅުނީ ބިމުގައިކަމެވެ.

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައީސުގެ ޚާއްޞަ ބާރުއޮތް ދުވަސްވަރު އެތާގައި ހިންގުމުގައި އަނިޔާވެރިކަމާއި ދެކޮޅަށް ބަޔަކު ނިކުމެ ނިކުމެގެ ނަމުގައި އެއްގެ ގޮތުން އެއަށް ނިޔާކޮށް. މިނިޔާމް ތާއިމްވެފައިވާ މައިގަނޑު

އަސާސަކީ ރައްޔިތުން އަމިއްލައަށް އެބައިމީހުން އެޅެންޖެހޭ ކަނޑައެޅުމެވެ.

އުޅެންނަހަމުގެ ހިންސާއާ ހަލާކުކުރުއްވި އިލާހު އޭނާ އުޅެންއަންގަވާފައިވާ އެންމެ ފުރިހަމަ ނިޒާމް ދޫކޮށްލައި، ބައެއް މީހުން އަމިއްލައަށް ހިޔާލުކޮށް ތަޖްރިބާކުރުމުންދާ ނިޒާމެއް އިޖްތިހާދު ކުރާނަމަ ވިސްނަންޖެހޭނީ އެބައިކަލުން ހުންނާނީކަން ރަނގަޅުވާނެ. الله سبحانه وتعالى ވަޙީކުރައްވާފައި ވެއެވެ:

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ

މާނައީ: "(ހެދި) ތަކެތީގެ (ކަންތައް) ހެއްދެވި އިލާހު (އެކަލާނގެ) ދެނެވޮޑިނުގަންނަވާނެތޯއެވެ؟ އަދި އެކަލާނގެއީ، ލަޠީފުވަންތަ، ޚަބަރުދެނެވޮޑިގަންނަވާ އިލާހެވެ." (ސޫރަތުލް މުލްކު 14)

ހާލަތުގައިވެސް އިލާހަކު އެކަލާނގެ ހަލާކުކުރެއްވި ގަވާޢިދުތަކާއި ބަދަލުގައި އިންސާނަކު ކަނޑައަޅާ އިނގިރޭސި ޝަރީޢަތަށް ތަބާވެވޭނީތޯ؟ އެއީ ހާލަތާއި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެންމެ ރަގަނޅަށް އެބައިމީހުންގެ ކަންތައް އެނގޭ ވަރަށް ދެނެވޮޑިގަންނަވާ އިލާހެވެ.

މުސްލިމް ސަރަޙައްދުގައި ދިރިއުޅުއްވާ މުސްލިމުން ޢާއްމުކޮށް ޢަމަލުކުރަން ޖެހިވަޑައިގަންނަވާ ޤަވާޢިދުތަކަކީ މަސްލަޙަތެއްގެ ދަށުން ޤާނޫނުތަކަށް ތަބާވުން، ފަހެ މުސްލިމުން ދުނިޔެއަށް ވިސްނާ ގޮތުން ދުނިޔޭގެ މަޤާމު ކަންތައް ދުނިޔޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ގުޅިގެން ބަލާފައެވެ.

ލިޔުނީ: ޑރ. ޢަބްދުލް މަޖީދު ޢަބްދުލް ބާރީ

ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ بَعْضُهُم مِّنۢ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ ۚ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمْ ۗ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٦٧﴾ މާނައީ: "މުނާފިޤު ފިރިހެނުންނާއި މުނާފިޤު އަންހެނުންނަކީ، އޭގެ އެއްބަޔަކު އަނެއްބަޔެއްގެ ތެރެއިންވާ ބައެކެވެ. އެބައިމީހުން ނުބައިކަންތަކަށް އަމުރުކުރެއެވެ. އަދި ހެޔޮ ކަންތައް ނަހީކުރެއެވެ. އަދި އެބައިމީހުންގެ އަތްތައް ބާއްވައެވެ. (އެބަހީ: اللهގެ މަގުގައި ޚަރަދުކުރުމުން އެއްކިބާވެތެވެ.) އެބައިމީހުން، الله ހަނދުމަނެތިކުރީއެވެ. ފަހެ الله ވެސް އެބައިމީހުން ހަނދުމަނެތިކުރެއްވިއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން މުނާފިޤުންނަކީ ހަމަ ފާސިޤުންނެވެ." (ސޫރަތުއް ތައުބާ: 67)

ފަހެ ރަސޫލާ (صلى الله عليه وسلم) ގެ މައްޗަށް ޞަލަވާތް ކިޔުމުގައި އޮންނަ މާތްކަން ބޮޑު ހެޔޮކަންތަކުގެތެރެއިންވާ ހެޔޮކަމެކެވެ. އަދި އެއީ ޝާރިޢު އަމުރުކުރައްވާފައިވާ ކަމެއް އަމުރުކުރެއްވިކަމެކެވެ. އެއީ الله سبحانه وتعالى ވަޙީ ކުރައްވާފައިވާ ފަދައިން މެއެވެ:

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން الله އާއި އެކަލާނގެ މަލާއިކަތުން ނަބިއްޔާގެ މައްޗަށް ޞަލަވާތް ފައްވައެވެ. އޭ އީމާންވެއްޖެ މީހުންނޭވެ! ތިޔަބައިމީހުން އެކަލޭގެފާނުގެ މައްޗަށް ޞަލަވާތް ދެއްވުން އެދި ދުޢާކުރާށެވެ. އަދި ސަލާމް ދެއްވުން އެދި ތިޔަބައިމީހުން ގިނަގިނައިން ދުޢާކުރާށެވެ." (ސޫރަތުލް އަޙްޒާބު: 56)

ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ: «مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَاحِدَةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ عَشْرًا» މާނައީ: "މިމަންކަލޭގެފާނުގެ މައްޗަށް އެއްފަހަރު ޞަލަވާތް ކިޔައިފި މީހާއަށް الله ދިހަ ފަހަރު ޞަލަވާތް (ރަޙްމަތް ދިހަ ދަރުމަ) ފައްވާނެތެވެ."

ފަހެ ޞަލަވާތް ކިޔުމަކީ ހުރިހާ ވަގުތެއްގައި ކަލޭގެ ޝަރުޢު ވެގެންވާ ކަމެކެވެ. އަދި ޚާއްޞަ ނަމާދުގެ ފަހުކޮޅުގައި ގަދަފަދައިންވާ ކަމެކެވެ. އަދި ޚާއްޞަކޮށެވެ. އިޤާމަތު ވެރިންގެ ޤަބޫލުވާ ސަބަބުތަކުން ވަނީ އައްޑިޔާއިގެ ފަހުގައި ޚާއްޞަ ނަމާދުއްގެ

ވާޖިބެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައެވެ. އަދި ވަރަށް ގިނަ ތަންތާގައި ސުންނަތް ކަން ގަދަވެގެންވާ ސުންނަތެއް ކަމުގައި ކަޑައަޅާފައެވެ. އެއީ ބަންގި ފަހުގައްޔާއި، އަދި އެކަލޭގެފާނު (صلى الله عليه وسلم) ގެ ނަން ގެނެވޭ ހިނދުގައްޔާއި، އަދި ހުކުރު ވިއްޔާއި ހުކުރު ދުވަހުގައި ވެސްމެއެވެ. ފަހެ މިއީ ގިނަގިނައިން ބުރިއާ ތަކް ދަރިވަރުކަމާ ގޮތުގެ މައިންވެސްމެއެވެ.

އަދި الله ގެ ރަޙްމަތުން އެދުމީ އަޅުގަނޑާއި އެންމެނާ މުސްލިމުންނަށް ދީނުގެ ވިސްނުން ދެއްވުމާ، އެދީނުގައި ތާބިތުވުން، ދީނުގެ ޙައްޤުދީ ދެއްވުމެވެ. އަދި އެންމެނަށް ސުންނަތަށް ތަބާވެ އުޅުމުގެ އިޚްލާޞްތެރި ޙައްޤުދީ ދެއްވުމެވެ. އަދި ބުދުއަހުން ދުނިޔެ އާޚިރަތުން ހަމަހަމަ ކުރައްވައި ދެއްވުމަށް ޝިފާއަތް އިންޖާދެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އެކަލާނގެ މާތް ވެގެންވާ ދިނުމުގެ ފުރިހަމަ އިލާހެވެ.

وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

ތިބާ ދިރިއުޅުއްވީ ބަޠަލުން ދިރިއުޅުއްވާގޮތުގައެވެ.

އަދި އަވަހާރަވީ ޝަހީދުންގެ ގޮތުގައެވެ.

إِنَّ ٱللَّهَ ٱشْتَرَىٰ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُم بِأَنَّ لَهُمُ ٱلْجَنَّةَ ۚ
يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ ۖ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ
وَٱلْإِنجِيلِ وَٱلْقُرْءَانِ ۚ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِۦ مِنَ ٱللَّهِ ۚ فَٱسْتَبْشِرُوا۟ بِبَيْعِكُمُ ٱلَّذِى
بَايَعْتُم بِهِۦ ۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

“ހަމަކަށަވަރުން الله މުއުމިނުންކޮޅުން އެބައިމީހުންގެ ނަފްސުތަކާއި މުދާތައް ގަނެވިއެވެ. ބަދަލުގައި ޖަންނަތް ދެއްވައިގެން ގަނެވައްޗަވައެވެ. އެބައިމީހުން اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރައްވައެވެ. އަދި ގަތުލުކޮށް ގަތުލުކުރެވެއެވެ. މިއީ އެކަލާނގެ މައްޗަށް ތައުރާތާއި އިންޖީލާއި އަދި ޤުރުއާނުގައި ވިދާޅުވެވަޑައިގެންނެވި ޙައްޤު ވައުދެކެވެ. އަދި ވައުދު ފުއްދެވުމުގައި الله އަށް ވުރެ މަތިވެރިފުއްދާނެ ކާކުތޯ؟ ފަހެ، ތިޔަ މީހުންނަށް ކިބައި ވިއްކާލި ވިއްކުމުގެ ޙާލު އުފާކުރާށެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން މިއީ ބޮޑުވެގެންވާ ކާމިޔާބީއެއް ކަމުގައިވެއެވެ.”

ފަހެ ދުނިޔެ ތިބާގެފަހަތުން ދުވެއެވެ.

އާޚިރަތްޓަކައި ތިބާއީ ދާޢީއަކުގެ ގޮތުގައިކަނޑައެޅުނީއެވެ.

ޝަހީދު މުޖާހިދު އުސާމާ ބިން ލާދިން رحمه الله

އޭ ޝަހީދުންނެވެ!

އިސްލާމީ އުއްމަތް މިއަދު ތިބާއަށްޓަކައި ފަޚުރުވެރިވެއެވެ.

މެދުއިރުމަތީގެ ހަމަނުޖެހުންތަކަށް ނަޒަރެއް

ޓިއުނީޝިއާގެ ހުކުމްކުރާ ވެރިޔާ ބިން ޢަލީ ގައުމުން ބޭރުކޮށްލުމަށް ރައްޔިތުން ކުރިޔާމާބައިއަށްފަހު ދުނިޔޭގެ އެކިކަންކަމުތަކުގައި ދިރިއުޅޭ މުޒާހަރާތަކާއި ހަމަނުޖެހުންތައް އިތުރުވަމުންދަނީ. އެއްބައެއްގެ ޚިޔާލުން އަނެއްބައިހަށި ހިތްވަރު ކުރައިގެން ކެރިއަށް ނިކުންނަމުންދެއެވެ. ޓިއުނީޝިއާގެ މުޒާހަރާއަށްފަހު ކޮންމެ ގައުމެއްގެ ބައެއްކަންތައްފެށި ވެރިކަން ބަދަލުކުރުވިދާން ހިއްވަރެއް އާދަވެ ކަހަލަ ގޮތަކަށެވެ. އެގޮތުން ސިޔާސީފަރާތްތަކުން ވެރިކަންބަދަލުކުރުމުގެ ތޫފާނުގައި މަސައްކަތްކޮށްފައެއް ފެނިގެން ދިޔައެވެ. މިސްރާއި، ލީބިޔާ، ސީރިޔާ، ޔަމަން، އަލްޖީރިޔާ އަދިވެސް އެތައް ގައުމެއްގައި މިކަންތައްވަނީ ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައެވެ.

މިސްރުގެ ވެރިކަން ފެއްޓުން

1952 ގައި މިސްރުގެ ވިރާސީ ރަސްކަން ފެއްޓުމަށްފަހު މިސްރަށް ކުރިމަތިވެގެން އައިދިފިހާރައްޗޭގައި އޮތްފަދަ މައުމޫނީ ގޮތްމުނުގެ ބާރުން ހިންގި ޑިމިކްރާޓީ ނިޒާމެކެވެ. ރައްޔިތުންގެ ވޯޓުން ހޮވިގެން އަންނަނީ އަބަދުވެސް ހުކުމްކުރާ ވެރިޔާއެވެ. ޔުރަޕަމަ މުބާރަކު ނަޖީބެވެ. ދެން ޖަމާލު ޢަބްދުލްނާސިރެވެ. އެއަށްފަހު އަންވަރު ސާދާތެވެ. އެންމެފަހުން ހުސްނީމުބާރަކެވެ. މިއިން ކޮންމެ ވެރިއެއްގެ އަނިޔާގައި އެމަރާސް ރައްޔިތުންނަކަށް ބޭގިއަނިހާމަންގީ ޝަރީދަނާކޮށްވިފައިވެއެވެ. ސިޔާސީ ފިކުރު ތަފާތުވާ މީހުންނަށް ގައުމުގެ ބޭރި އަށްހަރުންނަކަށް މިފަދަ ހުކުމްކުރާފިޔަން އަންގައިދީން މަސައްކަތްކުރެއެވެ.

2011 ވަނަ އަހަރު ފެށިގެން ދިޔައީ ބޮޑު ވަރަށްފަސް އިތުރަށްވީގައި ދުދު ހަމަނުޖެހުންތަކަކުންނެވެ. އެދިރިކާއި ތަފާތުދީނުގެ މަޑުސަލާމަތް ފުރިހަމަކަމުގެ ބިނާކުރާ އެބައިމީހުން މުސްލިމުންގެ ބިންމަތް ފަސާދަކުރުމުގެ ގޮތުން އެތެރެކޮށްތަކުރާ ކުރަމުން ގެންދިޔައެވެ. ނުކުމެ ހިތި ޖިހާދުކުރާ އަސާސްތަކަށް ގާއިމްކުރުމުގެ މިސްރުގައިން ނުކުމެ ކުރާ މުޒާހަރާތަކާއި އެކުގައެވެ. އެގޮތުން މިސްރުގެ ކުރީގެ ރައީސް ޙުސްނީ މުބާރަކުގެ ވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް މިސްރުގެ

އެމެރިކާސަރަހައްދުގައި ރައްޔިތުންނަށް މަގުބޫލުކަން ނުކުމެ ރުޅިވެރިކަމާއެކު މުޒާހަރާތަކަށްޓަކަން އެބައިމީހުންގެ ޝުޢޫރު ފާޅުކޮށްދެއެވެ. މިސްރުގެ ރައްޔިތުން އަޑުއުފުލާފައިވަނީ މުބާރަކްގެ ވެރިކަމުގައި މުޅިފަތުރައިވާ ކަރަޕްޝަނާއި ފަސާދައިގެ ޚިލާފުތަކާއި ދެކޮޅަށް އަދި މުބާރަކްގެ ވެރިކަމަށް ފޯރުކުރާ ފަރާތްތަކާއެކު ހިންގުމުން ގެންދާއަނިޔާވެރި ޚިލާފުތަކާ ދެކޮޅަށެވެ.

މުޒާހަރާތަކަށް ފުރިއިރުވެސް މުޒާހަރާގެ ބައިވެރިންގެ އަދަދު ގޮސްތަކަން 10 ހާހަކަށް އަރާފައިކަމަށް ދިރާސާތަކުން ދައްކައެވެ. މުޒާހަރާތަކަށް ޕޮލިސްފުލުހުންނާއި އެކު ކުރިއަށް ދަމުން ދަނިކޮށް މިސްރުގެ ސިފައިން ކަރުނަގޭހާއި، ވަޒަބުރިއާއި، ޕްލާސްޓިކުގައި ފެން ޖެހުމާއި މިކަހަލަ ކިތަންމެ ކަމެއް ކޮށްފައިވާކަމަށް އަލްޖަޒީރާއިންވެސް ވަނީ ކަށަވަރު ކޮށްދީފައެވެ.

އެމެރިކާގެ ޑަބަލްސްޓޭންޑަޑްގެ ގޮތުގައި ސިޔާސަތު މިސްރުގެ ކުރީގެ ރައީސް ހުސްނީ މުބާރަކާއި ތޫނިސްގެ ރައީސް ޒައިނުލްއާބިދީން ބިން އަލީގެ ޙުކޫމަތު ނިޒާމުތައް، ރައްޔިތުންގެ އުމީދުކުރުންތަކާއެކު ފެއްޓިގެންދިޔުމުން އެމެރިކާގެ ނުފޫޒުގެ ދާއިރާ މެދުއިރުމަތީގައި ހަނިވެ އިސްރާއީލު އިތުރަށް އެކަހެރިވެގެންދާން ކަމަށް މުރާޤިބުން ސިޔާސީ ތަޙުލީލުކުރައްވައެވެ. އިސްރާއީލުންނަށް މުބާރަކްގެ ހުރުމަތްކުރުމުގެ ނިޒާމް ވެއްޓުމާގުޅިގެން ކަންބޮޑުވާކަން ފާޅުކޮށް ހާމަކޮށްފައެވެ.

މިސްރުގެ ވެރިކަން ފެބްރުއަރީ މަހުގެ ތެރޭގައި ވެއްޓި ރައްޔިތުން ޚުއްމަން ގެނައި ރައްޔިތުން ދެކެން ބޭރުންނާ ޖުމްހޫރިއްޔަތުގެ ބަދަލާއެކު ރައްޔިތުން ބާރުވެރިވުމުން އެމެރިކާއާއެކުވެސް އަދި އެހެން ޤައުމުތަކާއެކު ވެސް މިސްރުން ބާރުވާގުޅުންތައް ބިނާވެގެންދާނީ މިސްރުގެ ރައްޔިތުން އެދޭގޮތަށް ރައްޔިތުންނަށް އެންމެ މަސްލަޙަތު ބޮޑުގޮތަކަށް ކަމަށް ދީން ބައެއް ދަނީ ބުނަމުންނެވެ.

ލީބިޔާގައިވެސް ދާއިރާ ހަމަނުޖެހުމުކަން

ލީބިޔާގެ ރައީސް ޒީލް ޤައްޛާފީ ދެއްކި ވަރަކާގައި 42 އަހަރުވަންދެން ލީބިޔާގެ ވެރިކަމުގައި ހުރި އަޅާޖު ބޮނުފައިވެސް ކަނޑުހަރަސްކަން އައިސް ނޫބީގެ ޒުވާނުންގަން ލީބިޔާއަށް ބަންޑަޖެހުމުގެ ހަރަކާތެއް ވިސްނިޒައިނާ ކަމުގައެވެ. އަދި ލީބިޔާއިން

ނޭޓޯގެއެއްވެސް ޤައުމަކަށް ގޮސާ ނުލާޙާއިރު އަދި ނޭޓޯގެ ޤައުމުތަކެއް ބޭނުންވާތީއޭރުގައި ވަސީލަތްތަކެއް ލިބިދާއިން ލިބެމުންދާއިރު އެޤައުމުތަކުން ލިބިދާއަށް އިސްވެ ރަމަޟާނު ހުދުވާން ހިނގަމުންދާ އެއްވެސް ސަލަފީއްޔުންނާ ކަމަށް ގައްދާފީ ދިޔައީ ބުނަމުންނެވެ. ޤައްދާފީގެ ވާހަކަގައި، ނޭޓޯބޭނުންވަނީ ލިބިޔާގެ ތެލުކަމަށްވާނަމަ އެކަމާބެހޭގޮތުން ވާހަކަ ދައްކަންވެސްވެސް ގޮވާލާފައެވެ. ގައްދާފީއަކީ ކުރިން ފަލަސްތީނުގެ މިނިވަންކަމާއި އަރަބި ޤައުމުތަކާއި ދެކޮޅަށް ހުޅަނގުން ގެންގުޅޭ ބާރާއި ނުފޫޒު ހިންގުމުގެ ސިޔާސަތާއިދެކޮޅަށް ވަކާލާތު ކުރި ފަރާތެއްކަމަށް ދެކެވިފައެވެ. މިގޮތުން އިސްރާއީލަށްދިނަން ދެކޮޅަށްވާ މިއެއްކަމަށް އޭނާ ސިފަކޮށްފައިވެސް، ރަޖީޒަޔާ މިއީ، އިސްރާއީލު ޝަރީޢަތާއި ވަރަށް ޚިލާފު ދައުލަތެއްކަމެވެ. އަދި އެވަރުންވެގެން، اللهގެ ޚަލީގެ ބައެއް އާދަމްގެއެއްވެސް އޭނާގެ ވަރުގާއި އެއްގޮތަށް އޭނާ ބަދަލުކުރިއެވެ. ކޮންމެއަކަސް ލިބިޔާގެ ރައްޔިތުންނާދެކޮށް އޭނާ ހިންގަމުން އައި ޖަމާނުގެ އަނިޔާވެރި ވެރިކަމުގައި ދެމިހުރުމަށް، ހުޅަނގުގެ ބާރުން ހާދަނޑިހުމުން އަޅާލައިފި (ސުބްޙާނަހު 11 އަހަރު އައި ސިޔާސީ ބޮޑުހުންނަ ފަޔާއަކު) އޭނާ ކުރިންގެންދިޔުން ޖަޙަބި ޤައުމިއްޔަތުގެ ސިޔާސަތު ދެކެން ދުނިޔާއަށް ޖަހަބި އަދި އިސްލާމީ ދުނިޔެއާ ދުރަށް ގެންގޮސްފައެވެ. ލިބިޔާގެ އިދިކޮޅު ލީޑަރުން ބަޔާންކުރަމުންދާ ގޮތުގައި އަޅާލާ ހިލޭ ހުޅަނގުގެ ބާރުން ހަރުމުން ހުރީ ކަމުއްޙިމުގެ ކަމަށެވެ. އަދި ލިބިޔާގެ ރައްޔިތުން އޭނާއާއި ދެކޮޅަށް

ތެދުވެދާނެކަމަށް އޭނާ ހިއެއްވެސް ކޮށްފައި ނުވާކަމުގައެވެ. ވެރިކަން ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި އެގެރިލާއާއި ހުޅަނގުގެ ބާރުން ހޯދުމުގެގޮތުން ޤައްދާފީ އަނގަޔަށް ފުރުސަތުވެސް އިސްތިޢާރީ ފާޅުކޮށްވެސް ސިއްރުގޮތުންވެސް ހިންގައި ލިބިޔާގެ ނިޒާމު ބޭރުގެ ހުޅަނގުން ބާރުންވާގޮތަށް ދޫކޮށްލާފައި ލިބިޔާގެ ތެލުގެ އިތުރުކަމެއްވެސް އެމެރިކާއާއި ދުރުގެ ކަންތައްތަކަށް ދިނުމެވެ.

ނޭޓޯގެ ޤައުމުތަކުން ލިބިޔާގެ ދާރުލް ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ވަރުގަދަ ޤައްދާފީގެ ވެރިކަން ވައްޓާލުމަށްޓަކައި ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް ނިކުމެ ލިބިޔާގެ ރައްޔިތުންނާ ދެކޮޅަށް ބަނދަރުތަކާއި ބޮޑުބޮޑު ތަކެތި ގައްދާފީގެ ނިޒާމުން ލިބިޔާގެ ޙަލުވުންގެ އެތަން ހަސްބަރަކާ މަރައި އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފު ޖަރީމާތަކެއް ހިންގުމުން ޤައްދާފީގެ ބަރުމަތާގެ ހިޔައިން ލިބިޔާގެ ޙަލުވުން ޙިމާޔަތް ކުރުމަށްޓަކައި ކަމަށް ދައުލަތްތަކުން،

ދެއަހަރުބަކައި ކުރުދު އިއްތިހާދު ދ.ރ. ގެ ޤަރާރެއްގެ އެބައިމީހުންގެ ރުހުމާއި އެއްގޮތަށް ފާސްކުރެއްވުމަށް ފަހުގައެވެ.

އަފްޣާނިސްތާނުގެ އިސްލާމީ އިމާރާތުން މިކަމާއިމެދު ނެރުނު ބަޔާނެއްގައިވާ އުޞޫލުން ދެކުރައްވާފައިވާ ގޮތުގައި، ޖިހާދުގެ ބާރުތަށް ބަދަލު ވަމުންދާތީ، އިސްލާމް ދީނާ ދެކޮޅު ފަށައިގަތުމަށް ވަނީމަޔަސްތުވެގެން ދިޔަ ހިސާބަށް ކަންތައްތައް ދިއުމަކީ ހިތާމަކުރަ ކަމެއްކަމުގައެވެ. އާގައިވާއެވެ: "އަމެރިކާގެ މުޖާހިދުންނާ ދެކޮޅަށް ޖިހާދުކުރާ މީހުންކަން ކިބައިންފު ބޭނުންވާ މީހުންނަށް، ހުރިހާބައިކަމު، ކުޅަނދުގެ އިސްލާމީ މުޤައްދަސް ޒަމާނަށް ގެންނަކަން ބޭނުންގެ ނުވެއެވެ. އޭގެ ބަދަލުގައި ޖިހާދުގައިވެސް، މީހާރުވެސްހިގަނެވޭ ހަރުދަނާކަމެއް މުސްލިމުންގެ ދިފާޢުގެ ބަދަލުގެ ތެރޭގައި، ދެމަށް ސިފަކޮށްގައި އަޅައިގަނެ އާގެ ކުޅަ ދެކޮޅަށް ފަރިހިގަތް ކުރަމެވެ."

އަފްޣާނިސްތާނުގެ އިސްލާމީ އިމާރާތުގެ މި ބަޔާނުގައި، މުސްލިމު އުއްމަތަށް، އަދި

މުސްލިމު ދުނިޔޭގެ ފިރިކަމުންއަމުގެ ދަރުކާރު ހިޔާލާއި ފިޔަވަވިސްނާވެސް، ފަހި ޖިހާދާކާޒި ކަރަންދާހުގެ ތަޖުރިބާ މިސާލުދެކެފަވުގައި އަލްޤާއިދާގެ އިޙްސާނާ ކަރުމީ އާއިރާތުކާރުން، ހިޖުރަތުން ސަލާމަތް ކުރިމުގެ އިތުރުން ބަދަލުގެ އިސްލާމީ ދިފާއުގެ އަޚްލާޤީ ސަލާމަތްކުރުގައި ބައިވެރިވެ ވަނީއެވެ.

އަފްރިކާއިން ސޯމާލް ބަނދުގައި އިރާޤާއި ދުނިޔޭގެ ތަނަން ކަންކަމެއް ހުރި ގެނެވުނު ޖިހާދާއި ސަލާމަތު ޖިހާދުގެ ޝަރުޢީފޯސްކަމުގައި އަންނަނިވި ހަޖިޝަނާކަން އެހެންމެ ރައްޔިތުންނަށް ހަރާލު ކަމުގެ ތަޖުރިބާ ފަރާތުން ބަނޑާމީހުން އިހުސާސް ދެން ހަރުދަނާ އަހުލާ ޔޫރަޕުގެ ފޯރީކުރަމުގައި އަލް ޤަދީމް ހުރި ޖަޒީރަ ފަސްމަށްކުރަކަށް ދަހަށް ވެސް ހުރިހާ ދަރުކަމަށް ގެނެސް ކަނޑަލާ ބަޑީ ފަރާތަތް ފަހަރުގެ ބޭފުޅުން ކަމެއްކަމުގައި ސަޤާފަތަށް ބާރުކަރާތަކާ ވެއެވެ. އަލްޤާއިދާގެ ސަރުކާރުން ދުވަސްތަކުގައި ދީނީ ވާޖިބަކަން އިސްލާމީ މުސްލިމުންގެ ދީނީ ޙިމާޔަތް ޕާކިސްތާނުގެ ސަރުހައްދުތަކުގައި އަލްޤާއިދާ ފޯސް ކަމުގެ ޖިހާދުކުރުމަށް ދެމުންދިޔައެވެ. އަދި ހަބަރުތަކުން ބޭނުން ކުރަމުން ޖިހާދުގެ ހަމަސާތު ދެރަނަކާއި، އަދިވެސް އެތަކެއް ސަރާޙު މަރުކަޒުތަކުގެ އިތުރުން ޖިހާދުގެ ބިމުގެ ބޭރުގެ ވަކި ދުނިޔޭގެ ހަނގުރާމައިގެ އަސްދަރުގައެވެ.

ހަމާސާއި ދުވާލު ފަތަޙްގެ ސަރުކާރާއި
ދެކޮޅުން ހަމަލާތަކާ ބެހޭ މުޒާހަރާކުރި އޮބާމާގެ
ބޯޓާއިއެކު ނާޖިހުން އެތަން ހުރީ އާއްމުންނަކާއި
ހަނގުރާމަފަރިހަނަކަށް ވެސް ދަރި ހަމަލާ
ދެމުންނެވެ. މިހިރާ ކަމެއްގެ އަޑީގައި އޮވެ
އެންމެ ނުބައިހަދާ އެމްރިކާދަރި މިޔަހޫދަކުގެ
ކުރިމަތީގައި ދަރުބޭރު ދުއްވަމުންނެވެ. އެއްވެސް
ބަލުމެއްނުވި ދާ ހަމަލާތަކަކީ ފަލަސްތީނާ
އެއްފަދައިން ލިބިއާދޭ ޖަރީމާވެރިންވެސް
ބިރުވެރިކަމާއި ނާމަންކަމުގެ ތެރެއަށް ވައްޓައިލި
ކަމެކެވެ.

މި ހަމަނުޖެހުން ތަކުގައި އުފުރާއިން
އަޅާލަމުންދާ ކުއްޖު

އެނގިވަޑައިގަންނަވާނީ ފަދައިން
ދުނިޔޭގެ ތާރީހުގެ ހުރިހައި ނުބައިކަމެއްގެ
ބަޔާނީ އުފުރާއެވެ. އަދި އެއަށް ހަދިމުވެފައިވާ
އެހެނިހެން ޖާހިލީ ވެރިކަންތަކެވެ. އެހެންކަމުން
މުސްލިމުންނަކީ ދެކޮޅަށް ބަޣާވާ ކަމެއް ކުރާނަމަ
އެކަމެއްގެ އެންމެ ކުރީގައި ހުންނާނީ
އުފުރާއެވެ. ސިޔާސީން ބައިވެރިންވެވޭފަދަ
ހަވާލުއްނަމަ އެކި ގޮތްގޮތުން އެހީތެރިކަން
ފުރުކާނުދަނީއެވެ. މިފަދަ އެކުއްތެން
މުސްލިމުންގެ ބިންތަކަށް ކުރިމަތިވެގެން މިއުތް

ސުންނާމިގައިވެސް އުފުރާގެ ޚުލާފަތާއި ވަރަށް
ސާފު ޚުލާސާ ތަޞައްވުރު ނަމޫނާގެ
ބަރޮސްފަތިވެގެން ދިރުއާވެ.
ބާސްފަރާވާކުރުމުގެ ޖިހާދަކީ
ސިއާސީ ސާބިތު ފިކުރެވެ. ސިޔާސަތާއި
ފަލަސްތީނާ ބައިވަރު ތާރީޚީ އުފުރާގެ ދައުރުން
މުއްދަނީ ދުރުގަސްތުން ކަޅުގަދަ
ނުންކަމެއް ނުކުރެވެ. ގާނޫނު ޤަވާއިދު
ސިޔާސަތު ބަޔާން ކުރިއްޖެއް ހުރި ޑައުރު
ސިޔާސަތުކުރުމުގެ ތާރީޚްގެ ބަލައިލިބަ.
ހުރީރެއްހެ ދަރުބާތަ ގުޅުވެ ފަރީނަ އަދި
ނަމުނާސިބު ފަރާތްތަކުގެ ފަރާތުން ކަމުގައި
ސިޔާސީގެ ފެރެސްކަރަށް އިމްތިޔާޒެއް ޖެހެ ހުރި
ހުރީގައި ބަލައިލުމާ ބައެއް ބަލައިލަނީ
ބޮޑުތާއީނަގެނޑަކީ ތާރީޚުގައިމަ ޓީވެއްސީގައި
ދަރާޖާއްވާއެވެ. އަދި ފަލަސްތީނުގައި ހަރުދަނާ
ދަރުބާރާގެ ގެރިލާގެބަށްވަރު ފުޅީގެ ކޮށްހަރަށް
މަސައްކަތްތެރިކަމާއެކު އެންމެ އިޖުރާއާތް އަހަރު 3
ބޮޑުއެއް ޖަޔާލު އެއީ އުފުރާއިން
އެކަށިވަސްދުއެވެ. ޖިހާދުގެ ގަދަބަރު ހިމާ
މަޤުރިބާތަކަށް ފުރުޞަތު އަދިވަސް ދިނަ
ބަޔާނުދަނީ އެއީ ފުރިހަމައެއްކަމުގައި
ދެކެމުންނެވެ. ހަޔާތްތަކީ އިންސާނިއްޔަތާ
އެންމެ ފުރި ނިޒާމަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތްކަމެވެ.
ޝަރީޢަތުގެ ފުރިހަމަކަމާ ހާމަހަރައެއް ބަދަލެއް
ދައުލަތް ނުވާ ފުރި އެއްވެސްކަމެވެ.

ޔަމަނުގެ މަޝްހަދު

ޔަމަނުގެ މަޝްހަދަށް ބަލާލާއިރު އިސްލާމީ އަޚްބާރުން ދަނީ އުޅުމުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ޤާއިމްކުރުން ޝަރީޢަތް ޤާއިމްކުރާ މީހުންނަށާ ޘަވާބާއި ދަރުމަ ހޯދުމުންނެވެ. އެގޮތުން ޔަމަނުގެ އެންމެ އިޤްތިޞާދީ ހަރަކާތް ސަރަހައްދުތަކުގައިވާ އަބާއްޖަވެރި މުޒާހިރުންގެ ބާރުގަދަކަން ގެންގޮސްފައެވެ. އަދި އަބާއްޖަވެރި "އަބާއްޖަގެ އިސްލާމީ އިމާރާތް" ކަމުގައި މުޒާހިރުންވަނީ އިޢުލާންކޮށް ކުރައްވާފައެވެ. އަދި އަދަންގައި ބޮޑު ޚުރިއްޖަތަށް ހިދި ސަލާމަތް ވަޑުގަދަ ކުރުމާއި، މުޒާހިރުން ތަމްރީންކުރުމަށްޓަކައި ތަމްރީންދު މަރުކަޒު ތައްޔާރުކޮށްފައި ހަމަޖެހުންތަކުގައި ދަނީ ލިބެމުންނެވެ.

މުދު އިރުމަތީގެ ހަމަނުޖެހުންތަކުގައި އުބައިދުލްގެ އަމިއްލަ ދަނީ ފިލާދުތަށް ތަނުޑުޖެހުންތަކުގައި ޔަހޫދީން އުބައިދުލްގެ ފިތުނަވާ ޓެރަރިސްޓް ގުރޫޕް ބާރުގަދަކުރުން ދައިރު މުސްލިމުންނަކަށް

ބަލަންޖެހޭ ވާހަކައެއް ކަމަށްވާތީ އެގޮތުން އިސްލާމީ ސިޔާސަތު އެކުލެވިފައިވާ ޚިލާފަށް ކުރީގެ ޒަމާނުގައި އެއް ދުވަހަކު އިސްލާމީ ދައުލަތެއް ބިނާކުރެވިދާނެ. ޔަމަނީ އެކަމުގެ ބާރުފުޅު ހުރި ގޮތަށް ބަލާއިރު ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުތަށް ބަދަލުކުރުމަށް އެކި ސިޔާސީ ތަޖުރިބާ ޙާޞިލުކޮށް ގުރޫޕް ބައްޓަންކުރެވޭނެއެވެ.

ސުވާލަކީ! ޔަމަނަކީ އިސްލާމީ ތާރީޚުގައި ޙަޟާރަތުގެ ބިންވެއްޔެވެ. ރަސޫލުގެ ޒަމާނުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ޤާއިމްކުރި އިސްލާމީ ކަމުގެ މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން ކުރިއެރުން ލިބުނު ރާއްޖެ ޚަބަރު ބާރަށް މުޅި ރަސޫލާ މުޙައްމަދު (صلى الله عليه وسلم) ވަނީ މިގެ ސަރަހައްދުގައި ރަހުމަތް ލިބިގެން އިސްލާމީ ދަރުމަ ދިރުވާފައެވެ. އެއީ ހަމަ އަދަން ޔަމަނުގައެވެ. މިއަދުގައި ޝަރީޢަތް ބަރުމިޖެހޭ ތެރެއިން ސަރުބަސްވަނީ ކަމަށް އެ އަދަން ޔަމަނުގައެވެ.

ނަބިއްޔާ (صلى الله عليه وسلم) ޔަމަނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ބަރަކާތް ލެއްވިއެވެ. "ބާރު ހާމަ ޔަމަނުގެ ރައްޔިތުން އަދަން ޔަމަނުން ނިކުންނާނެއެވެ. އުބައިދުލްލާ އަބޫ އެއިލާމުގެ ޙަސަތުއްހަދަނ ނަސޭހަތްތަކުން އުބައިދުލްގެ

ތިމަން ކަލޭގެފާނާއި އެބައިމީހުންނާއި ދެމެދުގައިވާ އެންމެ ހެރޮވެގެންވާ ދީހުންނެވެ." (ޞަޙީޙް އަލްއަލްބާނީގެ އަލްޖާމިޢާ" #2782)

ޔަމަނުގައި މުޖާހިދުންގެ ހަމަލާތަކެއްގައި ޔަމަނުގެ ރައީސް ޞާލިޙަށް ދިން ހަމަލާއެއްގައި އޫނާއަށް ބޮޑު ޒަހަމުއަރުވި ސަޢޫދީއަރަބިޔާއިން، ފަރުވާ ބޭރުކަމާއި އެކު ޙައްމާއި މުއާމަލާކޮށް ވަޒީފާއަދާކުރުން އުޅަމުންދިއުން އާނާ ސަޢޫދީއަރަބިޔާއިން އާނާ އެކަމާއި ބޭނުމިއްޔެވެ. ދަރަނި ފަރަތަށް ދަރުން ޖަރާޗް ހަމަލާއެއްގައި ބާޣީހުގެ އަނިޔާވެއްސޮ ހުރިވާ ވަގު ނުވެފައެވެ.

ބާޣީހުގެ ގައިން 40% ފިޔަ ދުނިޔޭގައި ހުންނަންކަމުގެ އުނދަގޫ ނެތްކަމަށް މައުލޫމާތުތަކުން ދަނީ ލިބެމުންނެވެ. އަނިޔާވެރިޔާގެ ނިމުން އައިމަ ދުރުކަމެއްނޫނެވެ! ނިކަމެތިކަމެކެވެ. އާނާގެ ޖަރަވެރިން ކުޅަދާނަކަމެވެ!

އެހެންކަމުން އިސްލާމް ދީނާއި މުސްލިމުން ހިމާޔަތް ކުރުމަށްޓަކައި ދުނިޔޭގެ އެކި ކަންކަންތައްތަކުގައި މުޖާހިދުން ކުރަމުންދާ މަސައްކަތަށް އެއްބާރުލުންދެއްވުމަށާއި ޔަމަނާއި އެހެނިހެން ދައުލަތްތަކުގައިވާ މުޖާހިދުންނަށް އެހީތެރިކަމާއި، އުޅަނިވިހުންނަން ހެޔޮ ދުޢާ ކުރައްވާށެވެ!!

ނިމުނީ

ﷲތަޢާލާގެ އިސްމުފުޅުން ފަށަމެވެ. (އެއިލާހަކީ
އެންމެ ރަޙްމާންވަންތަ އެންމެ ރަޙީމްވަންތަ
އިލާހެވެ.)

مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ رِجَالٞ صَدَقُواْ مَا عَٰهَدُواْ
ٱللَّهَ عَلَيۡهِۖ فَمِنۡهُم مَّن قَضَىٰ نَحۡبَهُۥ وَمِنۡهُم مَّن
يَنتَظِرُۖ وَمَا بَدَّلُواْ تَبۡدِيلٗا ٢٣

މާނައީ: "ﷲއަށް އެބައިމީހުން ޢަހުދުވި ކަންތަކަށް
ތެދުވެރިވި ފިރިހެނުންނެކައި މުއުމިނުންގެ
ތެރެއިންވެއެވެ. ފަހެ، އެބައިމީހުންގެތެރެއިން
(ޝަހީދުވުމުގެ ގޮތުގައި) މަރުވުމުގެ ނަދުރު ފުއްދެވި
ވެއެވެ. އަދި(ޝަހީދުވުމަށް) އިންތިޒާރުކުރާ
ބަޔަކުވެސް އެބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ވެއެވެ. އަދި
އެބައިމީހުންގެ (އެ ޢަހުދަށް) އެއްވެސް ކަހަލަ
ބަދަލެއް ނުގެނެއެވެ." (ސޫރަތުލް އަޙްޒާބު: 23)

ޙަޔާތްތެރި މުޝްރިކުންނާ ދެކޮޅަށް އިސްލާމީ
ޖިހާދު ކުރެއްވުމަށް ޤުރުބާންވެއްވި، ޝަހީދު އުސާމާ
ބިން ލާދިން، އެމެރިކާގެ ޢުދުވާނީ
ސިފައިންގެ ހަމަލާއެއްގައި، ﷲ އިރާދަފުޅާއެކު
ޝަހާދަތަށް ވާސިލުވެއްޖެއެވެ. (އަހަރެމެންނަކީ
ﷲގެ މަޚްލޫޤުންނެވެ. އަދި އަހަރެމެން
އެނބުރިދާނީ އޭނާގެ ޙަޟްރަތަށެވެ.)

އަލްޤާޢިދާ ތަންޒީމުގެ އިސްލާމީ އިމާމުކަމުން،
ޝަހީދުގެ އާއިލާއަށާއި،
އެކުގައި މަސައްކަތްކުރެއްވި މުޖާހިދުންނަށާއި، ބަޔަކު
މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރެއްވި މުޖާހިދުންނަށާއި، އަދި
އިސްލާމީ އުއްމަތަށް، މި ބޮޑު ހިތާމައިގެ
ސަބަބުން ތަޢުޒިޔާ ދަންނަވަމެވެ.
އަހަރެމެން ﷲގެ ޙަޟްރަތުން އެދެނީ، އެއިލާހުގެ
ޙަޟްރަތުގައި، (މި) ޝަހީދުގެ ދުޢާތަކާއި
ޤަބޫލުކުރެއްވުމަށެވެ. ދީނީ ޖިހާދުގެ ބަރަކާތުގެ
އަޙްކާމްތައް އަދި (މި) ޝަހީދުގެ
ޝަހާދަތުގެ ސަބަބުން، އިސްލާމީ އުއްމަތުގެ
އަޖުރުގެ މިނިވަންކަން، ﷲ (މި އުއްމަތަށް)
މިންޖުކުރައްވާނީއެވެ.

ޝަހީދު (އުސާމާ ބިން ލާދިން) ވަނީ ސޯވިއެޓްޔުނިއަންގެ ޖުދުވާނާއި ދެކޮޅަށް، އަފްޣާނިސްތާނުގެ ޖައްދިމުންނާއެކު ކޮނޑާއި ކޮނޑު ޖަހައިސަވައިގެން ހުންނަވާ، ނުހަނު އިޚްލާޞްތެރި ކަމާއި ހިތްވަރާއެކު ޖިހާދު ކުރެއްވުމުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވެ. އިސްލާމީ އުއްމަތުގެ ތާރީހު އަބަދުވެސް ފަހުރުވެރިވާނެ ފަދަ އުތަމް ބޭކަލެކެވެ. ޝަހީދަކީ، އިސްލާމީ ދުނިޔޭގެ ތޮރޭގެއިނަބާރާއިންސާއި ތަފާތުން ހިންގަމުންދާ އަނިޔާވެރިކަމާއި ދެކޮޅަށް، ވަރުބަލިކުރުވު ވެރިއެއްވެމުއްސިތި ހަނގުރާމަކުރެއްވި ބޭކަލެކެވެ. އަދިމިހުގައި ކުރެވުން އޮތް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ދުރުކުރެއް ނުލައްވައެވެ. އިސްލާމްދީނާއި ދެކޮޅަށް ޖިހާދުވެރިވުން

ޝަހީދު މިމަގުގައި ޔަހޫދީންނަކާއި ވަނީ ދުއްވަވާފައެވެ. ޝަހީދު އުސާމާ ބިން ލާދިން އަކީ، މުސްލިމުންގެ ފުރަތަމަމަޔަހޫބިލަ، އިސްތިޝްހާދީ ކުރުވިފައިވާ ފަރަސްތީނުގެ އަލް-އަޤްޞާ މިސްކިތް، އަނބުރާ ހޯދުމަށްޓަކައި ކުރެވުމުންދާ މަސައްކަތްތަކުގައި ޖާއްމުކޮށް އިޖާބަކުރައްވަން ނިކުމެވަޑައިގެން ހުންނަވާ އެކަމަށް ހިތުގެ އަޑިންއެދިވަޑައިގެން ހުންނަވި މުޖާހިދުންގެ ޖަމާޢަތަޔާ، މި އިޖްތިމާޢުކުރެވުނު ބަރަކަތް ޔަހޫދީންނާއި، ވަރުބަލިކުރުމާއި، ޞަލީބީން، އިސްލާމްދީނުގެ އެކުލެވިގެންވާ ބާރަކަތެކެވެ. ހަމަ ބޭކަލުންގެ ހަނދާންތަކެއް އަބަދުވެސް ދިރުވާނެއެވެ.

ޖިހާދުގެ މަގަށް އަދި އިސްލާމްދީން ދިފާޢުކުރުމަށް އޮތް މަގަށް، ޔަހޫދީންނާއި ޝަހީދުވުންތަކުން

ފުރިގެންވާ މަގެކެވެ. މިމަގަކީ ތަބާވާއަރަނިޔަސް މިހުނަރާ އެއްފަހަރުވެސް، ޝައިޚް އުސާމާ ބިން ލާދިންވެސް އެދިވައްވަމުން ގެންދިޔީ ﷲ ގެ މަގުގައި ޝަހީދުވުމަށް އެދިލެއްވުމަށެވެ. ޝައިޚްގެ އުއްމީދާއި ހަމަހަމަ ވާސިލްވުމުގެ، ޝައިޚްގެ ހަޔާތުގެ އެންމެ ފަހުގެ ދުވަސްކޮޅުގައިވެސް، ހިއްވަރާއި، އިޚްލާސްތެރިކަމާއި އަދި އިޚްލާޞާއި އެކުގައެވެ.

ޝައިޚް އުސާމާ ބިން ލާދިންގެ ޝަހާދަތާއި ވިދިގެން، އަލްޤާއިދާ ތަންޒީމާއި އިސްލާމީ އުއްމަތު ކުރިމަތިލާނެ އިސްލާމީ ޖިހާދުގެ ދުނިޔޭގެ ސަފުތަކުގެ ތެރޭގެ ދާއިރާގެ ތަނާތަނުގެ އެއްމިތުރުކަމެއް، އުދުވާނީ އެމެރިކާންނާއި ތަނުގެ އެކުވެރިން ވާނަމަ، އެކަމުން އަންގައިދޭނީ އަބަދުވެސް ދަރަނީގެ ހޮވުނު ކޮށިކަލެވެ. ޖިހާދުގެ ގަސް އަބަދުވެސް އަންނަނީ ބާޒު، ފައްކާވެ، ސާފު ރަތް ދިޔުމުގެ ސަބަބުން ލޭވާ އެވަގުތުންނެވެ. ޝަހީދުންގެ ޝަހާދަތުގެ ސަބަބުން، އެފަދަ އެތައް ސަފުތަ ބައިކަނޑް، ޝަހީދުވާއިރު ބާރުގަދަވުމުގެ މައިދާނަށް މަދު ތައްޔާރުވަމުންދެއެވެ.

އަލްޤާއިދާ ތަންޒީމުގައި މިއަދު ކުރެވުމުންދާ ޖިހާދަށް، އުފެދިގެން އައި އާންމުގެ ތެރެއިންނެވެ. އަދި ތަލްސީލުކޮށްދިނީ ފަހުރުވެރިވެފައިވާ މުސްތަޤުބަލުގެ އުއްމީދުތަކެވެ. ހިއްވަރުގަދަ ފަހަރަވާނުގެ މި ބުރުގައި، އިސްލާމީ ދާއިރާގެ އަންގަ އެކިފަހަރުގެ ސަބަބުން (އެހެންމިހުންނާމުދު) ތަރުތީބު އުފެދި، (އެއަށް ވުރެ ހަލަބޮލި އެކިފަހަރުއް) އަނބުރާ ޖިހާދުގެ ތުރުއް ފައްދައިދެއެވެ. ބަރާއި އަނިޔާވެރިކަމަށް

ދެނަބަށަށް ކަމުގެއިމުޖާހިދުންވެރިކަމުގެ، ޑރ. އިސްލާމީ ދާރާތެރިކުރިއަށްގެންދާ މަގަށް ބާރުވެރި ކޮށްކޮށްއެކުގައި، އިދާރީ ކުރިއަރާއި ހިދާޔަތް ދެއްކިއެވެ. ގައިމު ފެމާ ބަރީގެ ތާރީޚުގެ ވަޞިއްޔަތަށް ވެރިކަންނުދެ. "އިސްތިޝްހާދު" ގެ ސިފައިގައެވެ. އެއަށް ތަބާވެއިތުރުކަމަ، ހަމަ އެފަދަ ބާރަކާއެކު ފެއްމަމިގެން ހާދައެވެ.

ޝައިޚް އުސާމާ ބިން ލާދިން ޝަހީދުވުމާއި ގުޅިގެން، ޖިހާދުގެ މިންރައްކާތެރި ދަނޑިވަޅުގައި، ޖިހާދުވުންނާ ދުނާޒަމު ހިއްވަރުއް ތިބެގެންދާން ކަމަށް، އިސްލާމީ އިމާރާތްގަ ބޭނުންތެރިކަމެވެ. ޖިހާދުގެ ރަނގަޅަށް ވަރުގަދަކުރާ ފުރާވަގެން ދާން ކަމަށެވެ. ﷲ ގެ އިރާދަފުޅާއެކު، ކާރިއަށް އުއްމަތުގައި، އަކުވެރިންނަކާއި ބަދަލުވުންނަށް، މިކަން ޤާއިމު ވެގެންދާނެ ކަމަށެވެ.

މަސްދަރު: އަލްޤާއިދާ ތަންޒީމުގެ އިސްލާމީ އިމާރާތުގެ ޝޫރާ މަޖިލިސް

މުސްލިމުންގެ ތާރީޚުން ޢިބްރަތް ހާސިލުކުރުން

މުސްލިމުންގެ މާޒީއަކީ ޝަރަފުވެރި މާޒީއެކެވެ. އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިންނަކީ، ހިތްވަރުން ފުރިގެންވާ، އުއްމަތަކަށް ކުރި ޤުރުބާނީގެ ބޮޑުކަމުން، އެ ދުނިޔެކަމުގެ ފުރަމާނަ ދުނިޔެ ދެކެފައިވާ ބައެކެވެ. އެދުވަސްވަރު އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިންގެ ކިބައިގައި އަނިޔާ ފިޔަވިހުންގެ އާދަރަން އިޖާބަދިނުމުގެ ފިރިހެންވަންތަ ސިފަހުއްޓެވެ. އެހެންކަމުން އެދުވަސްވަރު މުސްލިމުންނަކީ ދުނިޔޭގެ ލީޑަރުން ބުރުމަތާއި އިލްމީ ތަރާއިކު ބަލާ ބައެކެވެ. ކަމާހިތްމާއި ޤުރުބާނުވުމާއި އެކުގައެވެ.

އެދުވަސްވަރު ދުނިޔޭގެ އެކިއެކި ހިސާބުތަކުގައި އަނިޔާވެރިވެރިންދިޔަ މިސްކީނުން މުސްލިމުންގެ ހިޔާވަހިކަމަށް އެދިއެދި ވިއެވެ. މުސްލިމުން އެކަންޏެއްނޫނެވެ. އެހެނިހެން ދީންތަކުގެ މީސްތަކުންވެސްގެއެވެ.

ސިންދުގެ އަނިޔާވެރި ރަސްގެފާނު ރާޖާދާހިރު، ސަރަންދީބުން އަރަބި ޤައުމުތަކަން ދަތުރުކުރިނަވެއް އަތުލައިގަތެވެ. މުސްލިމުންގެ އެތަންބަދަލު ޝަހީދުކޮށް މުސްލިމު ކުޑަކުދިންނާއި އަންހެނުންތަކެއް ހައްޔަރުކުރިއެވެ. އެވަގުތު މުސްލިމު އުޚުތަކު ޙައްޖާޖް ބިން ޔޫސުފަށް އެހީއަށް އެދި ގޮވިއެވެ. މުސްލިމުން މިކަމާއި ދެކޮޅަށް އަޑުއުފުލާ މުޖާހަދާ ކުރިޔަ ނުކުތެވެ. ނަޞީބު އަކަށްވު މުސްލިމުންގެ ކަނޑުޖެހިފާއި ފޮސްސިޔަލް އަޙްކާމަށް ދަރާލާލެވެ. މުސްލިމުންގެ ޙަޖަމުގާދިރުންނާއި އަދުމިނަހަށި، ނަޞްރާނީސ ވީގެ ޕިދައިން ޚަޒުމަތުގެ ބާރާދުމަތުގައި ވިއްކާނީ ބައެއްނޫނަކަން އެބައިމީހުން ޝާބިތުކޮށްދިނެވެ.

އަދި މީލާދީން 713 ވަނަ އަހަރުގެ ޖުމާދަލް ޙަޖާދަރިހަން އެކަމުގެ ޙައްޖުއަދަބުދިނެވެ.

ފުސްޕެއިނިއައްތާގެ ބައިޖަންޓިއިން އެންޕެރަރގެ ދަސްކަތްއަކުންގައިވާ ތެއްވޮޕަސް މީލާދީން 832 ވަނަ އަހަރު ވަރަންބޫ ޕަޝްކަރަކާއިގެން މުސްލިމުންގެ ސަރަޙައްދަށް ޙަމަލާދިނެވެ. މަލްޓިއާދާގައިހުރި މުސްލިމުންގެ ކިއްލާއެއް ހިފައި މުސްލިމުންގެ އެތައްބަޔަކު ޝަހީދުކޮށްލިއެވެ.

އެބާރިޓީގައި ބައިޒެންޓިއިން ސިފައިން ހައްތަރުކުރި މުސްލިމް އުންމަތަށް އޭރު ބައްދަލުކުރިގައި ހުންނުވި ޖައްބާސީ ހެދީމާ އަތް މުޖުތަމަޢުގައިން އެހީއަށްއެދި ގޮވިއެވެ.

އަތުމުޖުތަމަޢުގެ އަރިހަށް އެހެބަރު ގޮސްއިދިހުން އެވަހަކަދެއްކުމުގެ ތެރޭގައި މުސްލިމް އަށްހަރަކާ ހަރަކާތްތެރި ވަގުތު އަމިރުގެ އެދިގެން އެދި ގޮވިވަހަކަ ދަންނަވައިދިނުމާއިއްކަ "ޖަލްބައެވެ. އަތުގަސްދު އައްފަތްޖައިލާވެ." ވިދާޅުވެވުން ތަހުތީން ތެރުވެ ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. އަދި ގަސްދުވަރުގެ މައްސަލަ އަރުއްވައި ޖަޝްކަރަން ދަތުރުފުރުމަށް އަމުރުކުރެއްވިއެވެ. ވަރަށް ވަރުގަދަ ޖަޝްކަރަކާއި އެކު ހުރި ހެދިމާ ވަޑައިގެން ބުމުރިއްޔާ (އެމޫރިޔަމް) ޖަޒީރާކަރައްވައި މުސްލިމް އަސީރުން ސަލާމަތްކުރެއްވިއެވެ.

މިއަދު އަހަރުމެންގެ ބަލަދު ކޮބައިތޯއެވެ؟ ޖުލްމުކަރަސްޓާއި ތަޙުޤީޤުގެ ދަށުން އިންސާނީ ހައްޤުތަކުގެ އަޑުއުފުލާއިރު، ކޮންމެދުވަހަކު ފަލަސްތީނާއި، ޢިރާޤުގާއި، އަފްޣާނިސްތާނާއި، ސޯމާލިޔާއާއި، ޗެޗެނިޔާ (ޗެޗްނިޔާ)، އަދި ބުރުމާ އަދިވެސް މިންނަވެސް އުނަގަނޑަނަ ތަޙުތަނުގައި މުސްލިމުންގެ ކަތިލް ކުރެވެނީ ޝަރީޢަތްތެރިވެގެންނެވެ؟ މުސްލިމުންގެ ތަރިހުން ޖިހާދުގެ ނަސްރާނަކާ އަޚުގަނޑުމެންގެ ބާރަކީ ކޮބައިތޯއެވެ؟

ޢަބްދުﷲ ބިން މުބާރަކް (رحمة الله) ގެ ބަސްފުޅެއް

އަޚުންނޭވެ! ކޮންމެއަހަރަކު އަހަރުމެންގެ ބޭބޭ އަރިހަށްދުރުވާނުން ޝަރީޢަތްފުރިހަމަވެ. ބޭބެއަށް ﷲ ތަޢާލާ ރަޙްމަތް ލައްވައިދޭށެވެ. ބޭބޭ ޝަރީޢަތްވެއްޖެ ކިޔާފައި އަހަރުމެން މިކުރަނީއެވެ މަސައްކަތް ހުރިހައިގޮތަކުން ދީނީގޮތުން އަމާޒުގައި ހިފައި ޢިބާދަތުގައި އެއްގޮތަކުން ހަމަގައިމު ކަރަކީނުވާކަމެއް ނުކުރެވެ. އެހެންނަމަ ދީނުގެ މިނުވަނީ ކަމަށް ހަމަހަމަނުނުގެ މިހެނި ހުރިހާކަމެއްގައި، އަހަރުމެންނަން ދީނުގައި، އަހަރުމެންގެ އުމުރުން ދުނިޔޭގެ ކުރުކުރު ދުވަސްކުރުގައި، އަހަރުމެން ފިރިހެނުން ހިފާކަމުގައި އުނދަގޫ ކަމެއް ނުދެވެ. އަހަރުމެން މިދެވަމުން މިނުގައި ދީނުގެ ޢިބާދަތްތަކަށް ހުރިހާ ނިޔާވެ ކުރުމަށް ދުނިޔޭގެ ރޭކަތުގެ ގެދޮރު ފަދަ ސަލާމަތްކަމަށް އޮންނަނީ، ކާރާއްޗަށް ހަމަކަރުންދުވަހު ޙަރަކާތްތެރިވެ، މިތަކުގެ ގަޔާއިން އުޅުވާ ކުރި ގަދަ ހުރިހާ ގަޑިއިން ދުވީން، އިސްލާމްދީން ފުރަ ބަރަކާތައި، ކިބައިސްތާނުގެ މިހަނދު ޖަމާވަމުން ނިޔާމަތާއިން ޖަސްބުރު ކޮންމެ ނޫން. އެހަމަކަން ކުރަމަށްވާ ޖަމާލަމުން ދީނުގެ އެމެންބަރަކީ އަހަރުމެންނާ ހުރި އަޙުމަދު ސިފަތްތަކާއި، އެކަން ހުދުއްމަތަށް، މާގަދަ އަމުރުގައި އުމުރުގެ ސަރަހައްދުގެ ފަރާތުން ނިލަބާލީމެވެ. މިހެންވީއިރު އަހަރުމެން އުމުރުނަގައި ބޭނުމަކަށް ހަމަވަގުތު ނިލީ މާލޭގައި ދިމާކުރެވޭން އުޅުމާއި މުދާގައި ތިޔަބައިމީހުންގެ ބަލާލާ ކޮބައިހެއްޔެވެ.

އުސާމާ ބިން ލާދިން رحمه الله ގެ

ދިރާސާކުރަން އެކީ ކެރެކްޓަރުގެ ދެނެގަންނަންތޯ.

”މީހުންނަށް ބަލައިގެން ހައްޤު ދެނެގަންނާށެވެ. ޙައްޤަކަމަ ބަހެއްޗެ ދެނެގަންނާށެވެ. ޙައްޤުން އޭގެ އަހުލުން ތިބާއަށް އެނގޭނެއެވެ.“

މަތީގައިވާ ކަލިމައަކީ އަލީ ބިން އަބީ ޠާލިބް އަށް ވެސް ނިސްބަތްކުރެވޭ ވަރަށް މަޝްހޫރު ބަސްކޮޅެކެވެ. މިޤައުލުގައި މާނައިގެ ތެދުކަމަށް މިހާރު ގޮތްގަނޑެކަން އިޢުތިރާފުވެފައިވެއެވެ. (ޙައްޤީ ޤުރުއާނާއި ސުންނަތުގެ މައްޗަށް ބިނާ ބަލާ. އަދި އޭގެ މައްޗަށްވާ ހެއްކަކީ އެބޭނުމާ ބަހުގެ މައްޗަށް ކުރާ ޢަމަލެވެ. އެހެންކަމުން މިޒަމާނުގައި އިސްލާމްދީނަށް ދަޢުވަތުދޭ ބޭފުޅުންނަކީ އޭނާ ޤުރުއާނާއި ސުންނަތުގެ މައްޗަށް ދަޢުވަތުދެއްވާ ބޭކަލުންނާއި އޭގެ މައްޗަށް ކުރާ ޢަމަލުކުރުން ވަރަށް ފަސޭހަކަމާއިއެކު ދިރާސާކޮށްލެވޭނެއެވެ.) މީހެއްގެ ޢިލްމާއި ޢަމަލަށް އަހަރެމެން ބަލާނަމަ، އުމުރުގެ މައްޗަށް އަހަރެމެންނަށް ނިންމުމެއް ނިންމުމަށް ހަމައެކަނި ވަޒީފާއެއް އެއީއެވެ.

(ހަނގުރާމައިގެ މައިދާނުގައިކަން ބަލާއިރު، މަސައްކަތާއި ޤުރުބާނީގައިކަން ބަލައި އެބައެއްގެ ކުޑަގޮތަކަށް ދެނެގަނެވިފައިވާ އެތައް ޚާއްޞަކަމެއް ވެއެވެ. އުސާމާ ބިން ލާދިން (رحمه الله) އަކީ މިގޮތުގެ މަތިން ފާހަގަކޮށްލެވިފައިވާ ފަރާތެކެވެ.

އުސާމާ ބިން ލާދިން (رحمه الله) އަކީ ޢާލަމީ ޖިހާދީ ހަރަކާތްތަކުގެ ރަމްޒެކެވެ. އެއީ އެބޭފުޅެއްގެ އަމަލުތަކާއިމެދު ގިނަބައެއްގެ ޚިޔާލުތަފާތުވުންވާ ބޭފުޅެކެވެ. ގިނަ ބައެއްގެ ދެފަރާތުގައި ސަފުރަތު އަމާޒުވިޔަސް، ޝަވްއިޒަން ފާޅުކަން ގެންގުޅުއްވުމުގެ މަގުގެ ތެރޭގައެވެ.

ފަންސާހުގެ އަހަރުތަކުގެ ފުރުކާލުގައި އުފަންވެވަޑައިގެން އުސާމާ ބިން ލާދިންއަކީ ޔަމަނީ "ޙަޟްރަމައުތް" ގެ ހަދަރާމީތަކުން ދިގު ތާރީޚެއް ހުއްދަރާފައިވާ ބޭފުޅެކެވެ. އޭނާ އެންމެ ފަސްވިހަސް 80 ހައިގެ އަހަރުތަކުގެ ފުރުކާލުންފެނިގެންދެވެ. ސޮވިޔަޓް އަފްޣާނިސްތާނުގެ އަމިއްލަ ބިޔާރުފުއްޓަވަން، ނުހި އަފްޣާނިސްތާނިން އުފައްދަފައިވާ ހަރުކަތްތަކަން ދުރާލާމުންވެސް ވަކި މަސައްކަތްކުރެވެ. އަދިއެއްނަގާތީވެ؟ އިސްލާމީ (ދައުލަތް ދިނުމުގެ) ޖަހަނާމުތަކުގައިވެސް މިފަދައިން ދުނިޔެ އެނގުމަކީ ސަރުކާރެއްތޯ!

އިސްލާމީ ޚިލާފަތްތަކުގެ އަލަތަކަށް ޒަރުރުކަމާ ހިތައް ފަރުދުންނެއް، އުސާމާ (رحمه الله) އާއި އަމެރިކާއާއި ހުރަސްގެ ސިއްރު ޖަހާލާފައިކަމަށް އަލަޖެހުމަކާ އެއަރަށްގެ ވަހަކަތަކުގައި ބަޔާންކުރަނީކީ އެވާއިޔެ؟ އޭގެ މިހުރިހާ ބަލާލަން ފެންނަނީ:

"އަފްޣާނިސްތާނުން އަލަށް ސޮވިއަޓް ހަމަލާދިނީ ގައުމުތަކުގެ ތަރިކަށް، ބައްޓަންކުރުމުގައި އަފްޣާނިސްތާނުގެ ނުދީ އުފައްދަނީކީ މަދު ގައުމުތަކުންނެވެ. އަމެރިކާގައި އުސާމާ ބިން ލާދިން އާއި

އަމެރިކާއާއި އާއި ސޯވިޔެތު އަލަސޯވިއަޓް ދެހާ އަހަރެއްގެ ބާރުވެރިކަމާއި ތަނަވަސްކަން ދައްކާގެން ހިނގައިލައިފުނު، ސީ.އައި.އޭ (CIA) އިން އިސްލާމީ ގައުމުތަކުގެ ބާރުނުކުރުމެވެ."(3)

"ތަރައްގީ ކުރުވާ ސޯވިއެޓް އެމް.އައި.ޖީ ޖިބްގީނޫ ބްރެޒިންސްކީ (Brzezinski Zbigniew) ގެ އެއްބަސްވުމުގެ ތަރުތީބު 1979 ގައި އުސާމާ ބިން ލާދިން އުފެއްދި ވިލަގަ ފަޅުތަކުން ގެނައުމަށް ސީ.އައި.އޭ އިން އޭނާ ވެރިންގެ، ބޮޑުރިސްކު ޖަމާއަތްތަކުން އުފެއްދުމަށް އަފްޣާނިސްތާނު ސަރުކާރަށް އެހީތެރިވެދިން މިންވަރުގެ މައްޗަށް ބަރުގެ ޖިހާދުސަރ އަޙްމަދުވާލާފައިވެއެވެ."(4)

މިބަސްތައްތަކުން، އުސާމާއަކީ CIA އެޖެންޓެއްކަމަށް ބުނާ ދައުވާއަށް، އާގެ ޙަރަކާތްތަކުން ވަކިކަންފުޅުން އިސްލާމީ ނުކުރާކަމި ތެދުކުރެވެ. އެހެންނަމަވެސް ބައެއް ފަރާތްތަކުން މިފަދަ އިބާރާތްތަކުގެ އަސްލު އެހެން ބައެއް ފަރާތްތަކުން ޚިޔާލާއި، އުސާމާ އާއި

[“Tracing The Roots Of International Violence (transl.)”] :UstadzFaridWajdi ; Journal Al-Waie No. 38 Year IV, 1-31 October 2003/Sha'ban 1424 H) [3]

[“When Will Terrorism Stop? (transl.)”]: M.IwanJanuar, hayatulislam.net, 17 November 2005) [4]

އަލްޤާއިދާއަށް (ބާނުންތަކަށް އުމްރާނާގެ ހާދަހައިވާ) ސިޔާސީ އުފެއްދުމެއްކަމަށް ދަލީލުކުރައްވައެވެ.

އަދި ޝައިޚުއްޔެވެ؟ ހިކްމަތްތެރިކަމާއި (އިސްލާމީ) ދަޢުވަތުތަކުގެ ދެމެދުގައިވާ ތަފާތުތައް އެކަތިކުރުމަށް މަޝްވަރާކުރަން ހާމަކުރައްވާ އުސްތާޛުއެއްކަމުންވާ AM Waskito ("The Da'wah Of Salafiyah, The Wise Da'wah" ގެ ތިޔުންތެރިޔާ) އުސްތާޛާ ބިން ޚާލިދުއަށް ޝަރީޢަތުއްކަމަށް ކަރިގެން ގޮންޖަހަމުގައި ބުނުއްވައިވާއެވެ:

"އެހެންއެކަމަކު އުސްތާޛާއަށް ހަޤީޤަތުގައި ޝަރީޢަތުގެ. ޢާއެކެވެ. މިކަމާއި ދެދަލު ދިނުއް އެއްވެސް ޝަރީޢަތުންތެވެ. ހަމައެކަނި (ތަފާތަކާ) ޢާމީވަނީ އިންސާނުއްގެ ސިފައިގައި އަދި މުޖްހިދުންގެ އިސްލާމީއެއްގެ މުނާއް ތިބިފައިކަމެވެ. الله ހަރުވަޢުން ޝަރީޢަތާއި އާގެ ނުބައިކަމުން ރަސޫލާތޯރިމަކާން އެދުމެވެ. އާއްމައި އެކަން ކުރި މިޒާއްމެއްވެސް ނުނެވެ. އެހެނަސް އަދިވެސް އާއާ އެކަމަށް ދަޢުވާކުރުމުން ދަނިވީހެ ޖައްވެގެން ހުއްޓެވެ؟ މިއީ ބޭނުމެގެންވާ ނުބައެކެވެ. الله ގަންދީ ބެނަމެވެ. މިސާލަކަށް: World Trade Center ހަމަލާ ކޮށްފުމުގައި އާއާ ކަނޑަތްކުރީގެ ބާއި ގެދު އާއާކުރަން އަހައިފިނަމަ އެކަމުގެ އެއްވެސް އެއްޗެއް އާއައަކަށް ނުއެނގޭނެއެވެ.

މިއީ މި[5] ބުލޮގައިވާ ކޮމެންޓެއް ނަގާފައެވެ. އަދި މިނޫންވެސް އެތައް ޖިހާދީތަކެއް އުސްތާޛާ ބިން ލާދިން ފުރުޢުގައި ފުރާއިލުދު އިންޑަރނެޓް ޒަބޫރުނުކުރާ އެތައް ޖިހާދުއްވެއެވެ.

އެހެންއެކަމަކު ހަޤީޤަތުގައި، އަދާވާތްތެރިންގެ ފަހަތުން ނުކުތަތްފަހުން، ކުއްފާރުންގެ ޖާސޫސީ މަޤްޞަދުގެ ތަރުޙަރުކަމަށް މިދެވެނި، މި "ކަންބަލީ" ތަކަށް ކުޅުއިންވެސް ނޫނެވެ. އުމްރާއިން ބާނުންވެސް އުސްތާޛާ އަދި އެމީރުންގެ އެޖެންޓެއްކަމަށް އަހަރެމެންނަށް ޔަޤީނު ކުރެވޭ ދޭތެވެ. އެހެނީ އާޔަތާ ޖިހާދުގެ ވަރުގަދަ ގޮތުގެ ހުކުމު ޝަރީޢަތް ތަޢާރުފުއްވެ. (މިއީ އެވެރިންނަށްވާ ބޮޑު ބިރެކެވެ.) އަދި ކުއްފާރުން ބާނުންވެސް ބާޔާ ތިބި މުސްލިމުންތައް

5 http://abisyakir.wordpress.com/2010/10/12/wajah-partai-sekuler/

ހަނގުރާމަޔާން އިސްލާމީ މަޖިލިސް ޝަހާދަތް
އަނބުރައި ހޯދުމުގެ މަގުން އުނިބިނިކަމެއް
ހުއްޖުވާރެވެ.

ހަމަކަށަވަރުންވެސް މިޤުރުނުގައި އުސްތާޛު ބިން
ބާދީސް (މުޙައްމަދު ހުރިހާދުވަހު) ދުނިޔެއަށް ވަރަށް
އާދަޔާ ޚިލާފުކަމެކެވެ. މީގެ އިތުރުން، ޝައިޚް
އުލަމާއުންގެ ވައްތަރުގެ (ޢިލްމީ) ޖަމާޢަތެއް
އާދަމީގެ މަގުން ޝައިޚް ދިރިއުޅުމުން ޚުދުއްދިޔާބާ
ޖަމާޢަތެއްވެސް ނުންނެވެ. އެއީ އާދަމީގެ ދަރުވަޔަށް
ދާޖަމާޢަތް ތަކެއް (ޢާލިމީ) ޚަރުދުންނާއި
ހިމާޔަތްވެ. މިފަދަ މީހުން އެބަލުގެކަން
ޚިޔާނާތާއިއެކު ތަމްރީނުއްނަތް ނުވަތަ
އެކަމާއި ނުޖެހިހުންނަކަށްވެސް އެނގެއެވެ.

(އެއާއި ހިލާފަށް) އަލްޖަޒާއިރާ ޖަމާޢަތަކީ
އެގޮ ޖަމާގައިވެސް ހަނގުރާމައިގެ ޖާހިލު
މައްކަން ބިނާވެފައިވާ ޖަމާޢަތެކެވެ. އެއީ
އެހެރިކާއި އިމާރާތުގެ މަދަދުގެ ރުޅުގެ
ސިފައިގައިވާ ބަދަލުތަކުގެ ފަރާތުން އަތޮޅުތަށް
ނުރައްކަލަކަށް ޓާބިރުވެމަން، އެގެ އަތްރާތުތަށްގެ
ފުރުގައި ވަކި ރައްޔިތުންނާއި އުފުލިތަކެއް
ހުންނަން ޖެހޭ ބައެކެވެ.

ބަޔަކުދެކެއި ޝައިޚް އުސްތާޛަށް ހަޔާ
ދުނިޔޭގައި އެޔާ ބާކިލައްޕާ ދެނެގަތުމަށް އުދަރު
ކަމެއްނުވެ. ސަޤާފަތް މުޖުތަމަޢުގެ އިތުރުން
އެއީ ބިލާދުތަކާއި ބާރުގެ ކަމަކަށް ވުމެވެ. ޝައިޚް

ގަދައަޅައި މަސައްކަތް ކުރައްވަމުން ގެންދިޔު
ޖާގައި މަދްރަސާތަކާއި، އިލްމާއި ތަންތަންގެ
ބަދަލުތަކެއްގެނުގޮސް އަތްތިރިކުރުމަށް ޚިޔާލުތަކާއި
ނުވެވެ.

އުސްތާޛު ބިން ބާދީސްގެ ޝަޚްޞިއްޔަތު
ބަޔަކުމީހުންގެ ސަމާލުކަމަށް ދުރުބާރި ހަސަން
އަލްބަންނާގެ ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ ވަރުގަދަކަމާއި
އެއްހަމަވާ ބާރުގަދަ ޝަޚްޞިއްޔަތެކެވެ. އާއެކެވެ.
އަދަދުގެ ގޮތުން ބަޔާނުރު މިދު ބާރުދުންގެ
ޝުއޫރާއި އުސްތާޛު ބިން ބާދީސްގެ ޝަޚްޞިއްޔަތާއި
އެއްވަރެއް ނުވާނަމެވެ. އެއީ (ޖާމާދު
މައިދާނުގެ) ގިނަގުނަ ހަރަކާތްތަކުގެ ބަރަކާތުގެ
ސަބަބުންނެވެ.

އުސްތާޛަށް މަގުދެއްކެވި މުސްތަޝާރު،
ޝައިޚް އަބްދުالله އައްޒާމްގެ ޝަޚްޞިއްޔަތާ
އެއްފަދައިން، ޝައިޚް އުސްތާޛަށް ނިސްބަތްވާ
ގިނަ ޝަޚްޞިއްޔަތުވެސް ބޭނުން ފަހުމުކުރެވޭގޮތުން
ޝައިޚްގެ ހަޔާތްފުޅުގައި ދެއްވާފައިވާ
ތަޤުރީރުތަކުގެ ނަތީޖާއެވެ. އެއީ އެއަށްފަހު އެގެ
އަޑުއަހަންތެރިން ޝަހީދުވާ ޝަޚްޞިއްޔަތެވެ. އެހެން
(ބަހާނާއި) ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ އިތުރުން، ޝައިޚް
އުސްތާޛު ބިން ބާދީސްއަށް ނިސްބަތްވާ މުޙިއްމު
ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި:

1- ތަޢުލީމީ މަންހަޖެއް

މިއީ ﷲ ތަޢާލާގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަ ކުރުމަށް އަހަރެމެންނަށް ދަޢުވަތުދީ، އަދި އަހަރި ކިޔަމަން ވުމުގެ ނިޝާނެއްގެ މައްޗަށް ޖަމާޢަތް ގެއިމުކުރުމުގެ މައްޗަށް އެކުލެވިގެންވާ ރިސާލަތެވެ. (އަދި މިޖަމާޢަތުގައި ވާޖިބުއްދަވާއި، އެއަށް އެދިގަތުމާ ހުރަސްތަކާއި އޭގެ ބައްލަވާ މިގޮތި ކިޔައިދީފައިވެއެވެ.)

2- ޞަޙުބް ބަދުރީ ކަޢުބް ބިން މާލިކް.

މިއީ މިއަދު ޖާދު ފަތުރަށްބައިނަކަން ވެރިކަން ޖާދު ތިއްބަވައި، މިހާރު މުސްލިމުން ތަޅާލާ ކަރަންޓުގެ ކުންފުނި ފަށަދުވާ ފަދައިން ޖިހާދުގެ ދަރަވަރު ދަރަސްތަކެވެ.

ސަޢީދުގެ އުސްތާޛު، ސަޢީދު އަބްދުﷲ އައްޒާމުގެ ޖިހާދުކަމަށް ހުރުމަތްތެރިވުމުގެ އިލްމުން، މަތިގައި މިބާރުތަކުން ދުނިޔެވީރާއި ދަރުސަތަކި ސަޢީދު އުސްތާޛު ބިން ޙާފިޒުގެ ވިސްނުން ދަރުސް ދުނިޔެއަށް ބަޔާންކުރި އެހެނީ މުޖުތަމަޢު ޖިހާދުވެ.

ވީމާ އުސްތާޛު ބިން ޙާފިޒު ސާއި އަޑުއިވުނު ފުރުޞަތު ވާހަކަ ދުނިޔެއަށް ބަހަދުރުކަމަށް، ހަމައެކަނި ތަޢުލީމުދޭ އެބައިމީހުން ހިނގާފައިވާ ޖިހާދީ ހަރަކާތްތަކާއި އެކަނި ބަލާނުލައިކަން ނުވެސްދާނެއެވެ. މިޖާލުގައި ކަންކަން ހުރަސްއެޅި ގޮތުގެ މައްޗަށް ސަޢީދުގެ ގޮތުގައި ތަޢުލީމްދީގަތުން އެބައިމީހުން ބަދަލުކުރި ހިނގާފައިވެއެވެ

ނުކުއްވާލައްވައެވެ. އެހެންކަމުން އަލީ ބިން އަބީ ޠާލިބުގެ ބަސްފުޅަން އަނބުރައި ދިޔުން ހިނގާފައިވެއެވެ: "މީހުންނަން ބަލައިގެން ބައްދު ދުނިޔޭގެ ދަރަނިތަކަށް ބައްދު ދުނިޔޭގެ ދަރަނިތަކެވެ. ފުރަތަމަ އެއް ހަރުގެން ދެވަނަ އަޅުވެރިކަމެވެ."

ﷲ ތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ.

۞ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْأَخِرِ وَجَـٰهَدَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿١٩﴾

މާނައީ: "ހައްޖުވެރިންނަށް ބޯފެނުދިނުމާއި، ޙުރުމަތްތެރި ވެގެންވާ މިސްކިތް ޢިމާރާތްކުރުމާއި، ބަލަހައްޓުމި އެކު މީހާއި، ﷲ އާއި އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވެ، ﷲ ގެ މަގުގައި ޖިހާދުކޮށް އެކު މީހާއި ދެމީހުން، އެއްވަރުކަމަށް ތިޔަބައިމީހުން ހަދަނީ ހެއްދެވީ؟ ﷲ ގެ ހަޟްރަތުގައި އެބައިމީހުން ހަމަހަމަ އެއް ނުވާނެއެވެ. އަނިޔާވެރި ބަޔަކަށް ﷲ ތެދުމަގެއް ނުދައްކަވާނެތެވެ." (އައްތައުބާ: 19)

މަސްދަރު:

Prisoner of Joy, blog, Kaab as-Sidani, Student of ITB/Program Engineering Physics Study

ޝަޢުބާން މަހު ޙަދަހިވުމާއި ރަމަޟާން މަހަށް ތައްޔާރުވުން!

ބަރަކާތާއި ހެޔޮ ދަރުމަތަކާއިގެން މާތްވެގެންވާ ރަމަޟާންމަސް އަހަރުގެންނާއި ބައްދަލުވުމުގެ ކުރިން ރަމަޟާންމަހުގެ ސަވާބުއްގެ ގޮތުގައި އުމަތަށް ތައްޔާރުވުމަށްވާ ހުރި ސުންނަތްތަކުގެ ގޮތުގައި އަހަރުގެންނާއި މިވަނީ ޝަޢުބާންމަސް ކުރިމަތިވެފައެވެ. ޝަޢުބާން މަހު ރޯދަ ހިފުން ވަނީ ކުރުމަކީ އުޅުއްވިގެންވާ ކަމެކެވެ. ބައެއް ރިވާޔަތްތަކުގައި އައިސްފައިވާ ގޮތުގައި ރަސޫލުﷲ (صلى الله عليه وسلم) މުޅި ޝަޢުބާން މަހު އެއްކޮށް ރޯދަ ހިފުއްވައެވެ. އަދި ބައެއް އަހަރުތަކުގައި ޝަޢުބާންމަހުގެ ބޮޑު ބައެއްގައި ރޯދަ ހިފުއްވައެވެ.

ރަސޫލާ (صلى الله عليه وسلم) ހިފުއްވި ކުރައްވާ ކަމެއްވެއެވެ.

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ إِلا أَنَّهُ كَانَ يَصِلُ شَعْبَانَ بِرَمَضَانَ .

މާނައީ: އުއްމު ސަލަމާ (رضي الله عنها) ގެ ރިވާއިން ރިވާވެގެންވެއެވެ. ރަސޫލުﷲ (صلى الله عليه وسلم) ހަދިޔާ ކުރެއްވިއެވެ. "ޝަޢުބާން މަހާއި ރަމަޟާން މަސް ފިޔަވާ ވިދިވިދިގެން ދެމަސްދުވަހު ކިއިރީ ރަސޫލާ (صلى الله عليه وسلم) ރޯދަ ހިފުއްވި ތަނެއް ފެނިވަޑައިގެން ނުވެއެވެ." روى أحمد (26022)، وأبو داود (2336) ، والنسائي (2175) ، وابن ماجه (1648) .

ولفظ أبي داود: (أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يَكُنْ يَصُومُ مِنْ السَّنَةِ شَهْرًا تَامًّا إِلا شَعْبَانَ يَصِلُهُ بِرَمَضَانَ).

މާނައީ: އަބޫދާވޫދު ގައި އައިސްފައިވެއެވެ. "ޝަޢުބާން މަސް ފިޔަވާ އެހެން މަހެއްގައި، މުޅި އަހަރުތެރޭގައިވެސް ރަސޫލުﷲ (صلى الله عليه وسلم) ރޯދަ އެއް ނުހިފުއްވައެވެ. އެކަށީގެން

ޝަޢްބާން މަހާއި ރަމަޟާން މަސް އެއްކޮށް ގުޅުވާލައްވައެވެ." صححه الألباني في صحيح أبي داود (2048).

ޢިލްމުވެރިޔަ ނަބަވީސުންނަތުން ދޭހަވާގޮތުގައި ރަސޫލުﷲ (صلى الله عليه وسلم) މުޅި ޝަޢްބާން މަހު އެއްކޮށް ރޯދަ ހިފެއްވި ކަމަށެވެ. އެހެން ބައެއް ރިވާޔަތް ތަކުގައި އައިސްފައިވަނީ އެކަލޭގެފާނު ޝަޢްބާން މަހުގެ ބޮޑު ބައެއްގައި ރޯދަ ހިފެއްވި ކަމަށެވެ.

ރަސޫލާ (صلى الله عليه وسلم) ހަދީޘް ކުރެއްވިއެވެ. "ޝަޢްބާން މަހަށްވުރެ ގިނައިން އެކަލޭގެފާނު ރޯދަ ހިފެއްވި މަހެއް ނުދެކެމެވެ. ބައެއްފަހަރު މުޅި ޝަޢްބާން މަހު އެއްކޮށް ރޯދަ ހިފައްވައެވެ. އަދި އަނެއްބައި ފަހަރު ޝަޢްބާން މަހުން މަދު ބައެއް ފިޔަވާ ރޯދަ ހިފައްވައެވެ." روى مسلم 1156

އުސާމާ ބިން ޒައިދު (رضي الله عنه)، ރިވާކުރި ރަސޫލާ (صلى الله عليه وسلم) އަށް ދަންނަވައިފިއެވެ.

لَمْ أَرَك تَصُومُ مِنْ شَهْرٍ مِنْ الشُّهُور مَا تَصُوم مِنْ شَعْبَان, قَالَ : ذَلِكَ شَهْرٌ يَغْفُلُ النَّاس عَنْهُ بَيْنَ رَجَبٍ وَرَمَضَان , وَهُوَ شَهْر تُرْفَعُ فِيهِ الأَعْمَال إِلَى رَبّ الْعَالَمِينَ ، فَأُحِبُّ أَنْ يُرْفَع عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ

މާނައީ: "ޝަޢްބާން މަސް ރަޖަބާ އެހެން މައްސަކަތްތަކުގައި ކަލޭގެފާނު އެކާ ގިނައިން ރޯދަ ހިފެއްވިނަމަވެސް ލޯބިވާ ކަލޭގެފާނު ދެކެވަޑައި ނުވަތަނެވެ ނުލަފާނަގާމުއްޓެވެ." ރަސޫލާ ހަދީޘް ކުރެއްވިއެވެ. "އެއީ މީސްތަކުން ޣާފިލުވާމަހެވެ ރަޖަބާއި ރަމަޟާން ދެމެދުގައިވާ މަހެކެވެ. ރައްބުލްޢާލަމީން ﷲ ގެ ހަޟްރަތަށް ޢަމަލުތައް އުފުލޭ މަހެވެ. އެހެންކަމުން ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ ޢަމަލުތައް އެހެންކަމުން ރޯދަހިފައިވާ ހާލު ހިފާނަމަވެސް ރަފުޢުކުރުން ހިއްވާމެ ރުއްސަވަމެވެ." اهــحسنه الألباني في صحيح النسائي (2221).

އެހެންކަމުން ޝަޢްބާން މަހު ރޯދަ ހިފުން ފިޔަ ދުރުގައި ފަހަރު ބޮޑެތި އަޖުރުގެންވާ ކަމެކެވެ. ﷲ ގެ މަގުގައި ރޯދަ ހިފުމުގެ މާތް ކަން ބޮޑާން ދުރުހުވާ ހަމައިބާރު ދުރުއްވާ ދެއްވައިފައެވެ.

مَنْ صَامَ يَوْمًا فِى سَبِيلِ اللَّهِ بَاعَدَ اللَّهُ بِذَلِكَ الْيَوْمِ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفًا

މާނައީ: "މާތް ﷲ ގެ މަގުގައި އެންމެ ދުވަހަކު ރޯދަ ހިފި މީހެއްގެ މޫނު ހަމައިރަ ހަތް ހަތްދިހަ ފަހަރު ނަރަކައިން ދުރު ދުރުކުރެއްވާނެއެވެ."

މިހާ، ޝަޢްބާންމަހު ރޯދަހިފުމަށް ޙިރުޞުވެވޭނަމަ ރަމަޟާން ގުދުރަތުން ނަންގަވާ ސުލްހެއްވާނެއެވެ. އަދި މިހާއިރު ރަމަޟާންމަހަށް ތަރުޙީބުދޭ

ވުމަށްޓަކައި މީހާގެ ނަފްސު ޖިހާދުކުރުމެވެ. އުޅުމުން ފުރަތަމަވެސް މީހާ ތައުބާވާނެވެ. އެއަށްފަހު ޖިހާދު ނަފްސާކައިގެން ރަމަޟާންމަހައި ކުރިމަތިލާނެވެ. اللّٰه ތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ.

... وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

މާނައީ: "އެންމެހާ މުއުމިނުން އަޅުތަކުންނޭވެ! ތިޔަބައިމީހުން އެންމެން اللّٰه ތަޢާލާގެ ހަޟްރަތަށް ތައުބާވާށެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ކާމިޔާބު ލިބިގަތުމަށްޓަކައެވެ." (ސޫރަތުއްނޫރު: 31)

ރަމަޟާންމަހީ އުމުރުގެ ސަވާބާއި ދަރުމައަން އެއީ މިއަހަރުގެ ރަނގަޅު ފުރުސަތެކެވެ. ފަރާތުން ފުއްސެވުމަށް اللّٰه ތަޢާލާގެ ހަޟްރަތުން އެދޭށެވެ. އަދި މިބާގެ ފަރާތުން ބިރުން ދިން ކަމުގައިވި ނަފްސު އެއީ ހުރިހާ ފާފަތަކުން ފުއްސަވައިދެއްވައެވެ. އެކަމަ اللّٰه ތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ.

۞ قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُواْ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

މާނައީ: "(ކަލޭގެފާނު) ވިދާޅުވާށެވެ. އޭ ތިމާގެންގެ އަމިއްލަ ނަފްސުތަކުގެ މައްޗަށް ފާފަކޮށް އިސްރާފުކޮށްފައިވާ ތިމަންއިލާހުގެ އަޅުންނޭވެ. اللّٰه ގެ ރަޙްމަތުގެ އުއްމީދު ކަނޑާނުލާށެވެ. ހަމަކަށަވަރުން اللّٰه އަޅުތަކުންގެ ހުރިހާ ފާފަތައް ފުއްސަވައިދެއްވައެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އެކަލާނގެ ގަފޫރު ރަޙީމު އިލާހެވެ." (ސޫރަތު އައްޒުމަރު: 53)

އަޚުންނޭވެ! ތައުބާވެ اللّٰه ތަޢާލާގެ ހަޟްރަތުން ފަރާތުން ފުއްސެވުމަށް އެދުމާއި ސަވާބްހޯދުމާއި ދީން ދީނީ ކަމުގައި ހިތްވަރާއި ރަމަޟާންމަހާ ކުރިމަތިލާނެވެ. ނަފްސު ތައްޔާރުކޮށް ހަމަޖެހިލުމެވެ. އެކަމަ ހިތްޖެހުމާއި ސަވާބު ނިޔަތުގައި ފިޔަވެ. އެއީ ބަލު އަބޫހުރައިރާ (رضي الله عنه) ގެ ރިވާޔަތުގައި ރަސޫލުﷲ (صلى الله عليه وسلم) ވިދާޅުވެފައިވާ ހަދީޘް ވިދާޅުވި ބަސްފުޅެވެ.

لا تَقَدَّمُوا رَمَضَانَ بِصَوْمِ يَوْمٍ وَلا يَوْمَيْنِ إلا رَجُلٌ كَانَ يَصُومُ صَوْمًا فَلْيَصُمْهُ

މާނައީ: "ކުރިން ރޯދަ ހިފުމުން އައި މީހަކު ފިޔަވާ އެހެން މީހުން ރަމަޟާން މަހުގެ ކުރިން އެއްދުވަސް ނުވަތަ ދެދުވަހު ރޯދަ ނުހިފާ ހުރި ކަމެވެ." رواه البخاري (1914) ومسلم (1082)

މިޔަ ޝަހީދުވި އަޚުންނާއި އުޚްތުންގެ އިޚްލާޞްތެރި ދުޢާގައި، الله سبحانه وتعالى ގެ މަދަދުގައި
ހަނގުރާމަ ކުރަމުންދާ މުޖާހިދުންނާއި، ކުއްފާރުންގެ ޖަލުތަކުގައި އަސީރުވެފައި ތިބި
އަޚަވާތުންގެ އަޚުންނާއި އުޚްތުންގެ މަތިން ހަނދުމަނެތިކޮށް ނުލާނަމެވެ. އަދި އަޚަވާތުންގެ
މަތިންވެސް ހަދާން ނައްތައިނުލާނަމެވެ.

ބަޝާރާ މަހުމަހުގެ ނަޝްރިއްޔާ، ބަޝާރާ މަޖައްލާ

Bashaarah.monthly@gmail.com